

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ



Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Лютый

2

February



Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Листування й передплату висилати
на адресу:

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Річна передплата у Злучених Держав
вах Америки \$3.00

Річна передплата для нечл. \$3.00

Річна передплата в Канаді \$3.00

Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.

Річна передплата в Австралії 1½ ф. ст.

Річна передплата у Франції . 900 фр.

Поодиноке число 35 центів

Зміст:

К. Гардещька: Свято героїнь

Г. Чернобицька: Десь пішла невільниця
На актуальні теми: Провід організації

О. Лятуринська: Софія Федорівна
Русова

М. Остромира: Чічка

д-р І. З.: Лист із Відня

Л. Б.: Доживотний конзуль Чиле

А. Г. Білоус: Чи справді поглиблення
праці

М. Логуш: На порозі слави

Н. Василенко-Полонська: Памяті вченої

Курси танків 67 Відділу

Б. Лаврівський: Жінки в ОН

Для Енциклопедії Українознавства
Обеднання Українських Жінок

у Венесуелі

К. Г.: The Sacrifice of Life

д-р Зоя Плітас: Дещо про лікування

Є. Я.: Наше обличчя

Вишивана доріжка

К. Колточок: На Шедрий Вечір

О. Кобець: Два і третій

Р. Завадович: Галя вишиває

М. С.: Необачний Сергійко

Н. Наркевич: Пригоди котика Демка

М. Стратієнко: Білий Сніжок

Вісті з Централі

При громадській роботі

Д. Ярославська: Її Нью Йорк

Рисунок на обгортці „500 Героїням“
виконала Христина Дохват

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У звідомленні з Міжнародньої
Жіночої Виставки у ч. 11, „Н. Ж.“
пропущено, що в дижурах на ви-
ставці брали участь пп. Євдокія
Ликтей і Марія Сирота. За цей не-
догляд перепрошуємо.

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$3.00 per year, half year
\$1.75. Subscription in Canada \$3.00
per year, half year \$1.75. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 1½
pound sterling per year. Subscription
in France 900 francs, per year.
Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.
Single copy 35c

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Nina Kovalenko
5, rue Gasnier Guy
Paris 20
France

АВСТРАЛІЯ:

Mrs. V. Levytsky
69 Maxham Rd.
Old Toon Gabbie NSW
Australia

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yerks.
Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Billborough Estate
Nottingham, England

Читайте книжку
ІРИНИ КНИШ:

Іван Франко й рівноправність жінок

Багато ілюстрована книжка

ЦІНА 1.50 ДОЛ.

Замовляти в Централі СУА

ДО СПІВРОБІТНИЦЬ „НАШОГО ЖИТТЯ“ І ПРЕСОВИХ РЕФЕРЕН- ТОК СУА

Дуже часто наші дописувачки
сподіваються, що дописи, надіслані
у другій половині місяця, появ-
ляться у черговому числі. З огляду
на переважання друкарні мате-
ріял числа вже мусить бути гото-
вий у половині місяця. Тому тільки
дописи, що наспіють до 10-го кож-
ного місяця, можуть з певністю
увійти до чергового числа.

НА ДІМ СУА:

Збіркову лісту датків членок на
сплату моргеджу Дому СУА у Фи-
ладельфії, Па., надіслав Відділ 13
СУА в Честер, Па.

Зложили по 1.00 пані: Марія
Мельник, Софія Мельник, Яросла-
ва Збир, Ярослава Кобрин, Гали-
на Кандюк, Ірена Назаревич, На-
дія Кізіук, Марія Пацановська,
Юлія Януш, Емілія Михалевська,
Леонтина Мінчак, Марія Рилько,
Юлія Микита, В. Михайлів, Т.
Стельмах, Х. Кий, Анастасія Кі-
чуна, Анна Александер, Анна Мін-
чак, Михайлина Гавдяк, Марія
Вірджинія Робертс, Євгенія Сегер,
Анна Микита. — Разом 24.00 дол.
З подякою

Софія Стрижак, госп. реф.

НА ЦІЛІ СУА

На Пресовий фонд

На річних зборах 48 Відділу у
Філадельфії членки зложили по
1 дол.: пп. Марія Бабяк, Софія
Куриляк, Барвара Сегін, Василина
Сербинюк, Анна Войтович, Кате-
рина Міграла, Катерина Жураков-
ська, Емілія Слободзян, Ева Омій-
ник, Ева Тренич, Анна Костик,
Антоніна Мицак, Ева Мандро, О-
лена Стахнів, Анна Волчек, Вікто-
рія Савчинська. По 50 п. зложили:
Юстина Баран, Пелагія Сьвенти,
Анна Кривуцька, разом зібрано
16.50 дол.

Фонд „Мати й Дитина“

Збіркова листа п-ні І. Цісик у
Дітройті: 5 дол. п-ні Д. Каськів, 3
дол. п-ні М. Тарнавська, по 2 дол.
пп. Н. Тарнавська, І. Цісик, Логін-
ська, Филипів, по 1 дол. пп. А. Пе-
санич, Мельник, Давидов, Букса,
Логінська, Макар. Разом 24 дол.

Свято Героїнь

Увійшло вже майже в традицію організованих жіночих гуртів, що в місяці лютому відзначаємо жінок, які поклали своє життя в боротьбі за Батьківщину. Започатковано це в нас святкуванням героїського дня смерти Ольги Басараб, яка на початку нашого століття потрясла глибоко почуваннями нашого громадянства в краю та за океаном. Зродились в її честь поезії, драми та різні публікації. Її іменням названо різні жіночі гурти, а переслідування й заборона отих святкувань польською владою надавала їм ще більш патріотичного німбу, головним серед молоді, яка захоплено прийняла політичну лінію, за яку згинула Басарабова. Її велика жертва знайшла наслідників. Це були ще ті часи, коли ціна життя була ще на своєму високому piedestali, а не так обезвартнена, як у пізніші часи II. світової війни аж до сьогодні.

На наших уже очах зростало і постійно росте число тих, що поклали цю найвищу жертву за Батьківщину. Відомі й невідомі, близькі й далекі, зеднані з певними політичними групами, а багато, багато тихих та зовсім невідомих, яким „же ність числа“.

Тому треба нам застановитись, чи не слід би нам, жінкам, зясувати саму суть цього великого героїства та відзначувати його в

гідний спосіб. Великі постаті Ольги Басараб і Олени Теліги світитимуть своїм прикладом та формуватимуть не одне молоде покоління. Але „не нам судить“ їхні діла, не нам встановляти висоту та силу їхнього героїства. Жертва життя за Батьківщину вже стала осягом багатьох, а недавня смерть 500 у Кінгріі показала, що вона вже стала привілеєм загалу. Тому подумаймо, чи не влаштувати нам одне велике свято в місяці лютому, що представило б нам по-новому нашу жінку-героїню.

Наша молодь, що виросла в воєнних, або повоєнних умовах, не має вже повного розуміння труднощів і небезпек нашої вільної боротьби. Вона не має вже об'єктивного образу найвищої жертви, а саме „ціни життя“, що її ця боротьба раз-у-раз вимагає. Тут, в Америці, серед масових жертв усяких катастроф, вона не має правдивої уяви про „ціну життя“, що покладена добровільно на жертвеннику свободи.

Оцею німб жертви життя треба би послідовно впоювати нашої молоді. Це можна ілюструвати численними прикладами з нашої історії, починаючи від Марти Борецької, Ведмедівської попівни, Олени Завісної крізь літературні постаті „Грішниці“ аж

до наших часів УПА, і 500 розтоптаних, і щоденних безіменних жертв цілої України та в далеких лагерьх Сибіру й Казахстану.

Оця сумарична велич героїства здобуде скорше глибину почувань молоді, як відокремлені святкування поодиноких героїнь. Їх смерть витворює своєрідну ментальність про безвиглядність жертви життя, яка не приносить у своїх наслідках визволення народу та здобуття волі й державної незалежності. Воно знеохочує молодь та створює подекуди в них почуття меншевартості. Також знеохочує до участі у святкуванні цих наших академії-поминок.

Тому радше сконцентруймо увагу на одному, добре підготованому Святі Жінки-Героїні. Не тільки тієї, що вже загинула за Батьківщину. Але й тієї, що ще тепер бореться й гине в лагерьх суворой півночі. І своєю смертю показує вільному світові гарт і незломну волю українського народу.

Героїська смерть Христа-Бога — хоч найбільше жорстока та безпощадна, хоч викликала жорстокі переслідування Його послідовників християн-мучеників по цілому світі — все ж принесла перемогу ідеї християнства в цілому світі й торжественне Воскресіння.

К. Гардецька



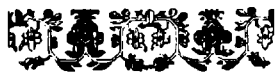
ДЕСЬ ПІШЛА НЕВІЛЬНИЦЯ НА ЦІЛИННИЙ СТЕП

Обмережу згадкою
пройдені путі,
Під твоєю хаткою
обернуся в тінь.

Вийду з-за причілку я
під гілля дерев,
Пролітаєш бджілкою
по-біля дверей.

Гляну молитовно я:
привітай, пізнай!
А рука утомлена
 кине давній знак.

Тільки б запримітила —
повернувся друг. —
Як усе привітаними
задзвенить навкруг



Та даремні марення:
не летить, не йде.
І чому захмарило
довгожданий день?

Де ж ти забарилася,
на яких шляхах? . .
Хата похилилася
і посівів дах.

Де барвінки з рутою
снались при вікні,
Жалива отрутою
припаде до ніг.

Десь пішла невільниця
на цілинний степ,
І піском завіється
слід невинних стіп.

Не своєю волею . . .
Хрест такий тяжкий.
Над чиєю долею
вються хижачки? . .

Ще стою під липою,
день, як ніч німа,
Вітер плаче - хлипає,
а її нема . . .

Хто шукає, змучений,
друга чи жонки,
Не мине, розчулений,
вдруге чужини . . .

Г. Чорнобицька



На актуальні теми

ПРОВІД ТОВАРИСТВА

Дуже важливим чинником в організації є провід товариства, або як тут кажуть — його уряд. Коли ми найперше обговорили членство (гл. ч. 4, 1956), то руководились тим, що це торкається ширших кругів наших читачок. Але й провід організації вимагає уважного підходу і від нього дуже часто залежить розвій товариства.

Найвищим органом товариства є загальні збори. Це найвищий організаційний чинник, бо його ухвали всіх обов'язують, а окрім того він має найвище право контролю. Загальні збори ухвалюють напрямні діяльності, його засоби й методи праці, вибирають управу та вислуховують її звіту. Схваленням діяльності управи загальні збори висказують управі своє до-

віря й подяку за виконану працю.

Загальні збори скликають раз на рік у найбільш відповідному часі. Управа повинна загальні збори дбайливо підготувати, повідомляючи членство заздалегідь і укладаючи порядок наради. Всі членки мають змогу висказуватись у дискусії і повинні з цього права користатися.

Часом вирінає потреба скликати надзвичайні загальні збори. Причину звичайно окреслюють постанови статуту, наприклад здекомплетування управи або щось подібного. Ці збори вимагають також дбайливої підготовки і дуже уважного ведення. До президії загальних зборів членки вибирають звичайно окремий провід, що тішиться загальним довірям. Але трапляються випадки, що загальні збори уповажнюють упра-

ву до переведення зборів, коли це з якоїсь причини являється кінцевим.

Другим органом проводу в товаристві є контрольна комісія. Звичайно складається вона з трьох членів. Її завданням є контролювати працю, а зокрема господарку й фінансову частину товариства. Її діяльність не є надто помітна, але дуже важлива. У діловодстві і господарстві можуть траплятись недогляди чи помилки. Оце й є завданням контрольної комісії слідкувати за тим і провірювати зроблене. Тому в інтересі кожної управи є часта перевірка діловодства, а особливо фінансів товариства.

Третім чинником проводу товариства є управа (уряд). Їй мусимо присвятити більше місця і тому обговоримо її в іншому числі.

Софія Федорівна Русова

(Думки у 100-ті роковини народин)

Колись Карлейль казав: „Народ хоче славити своїх героїв“.

Справді, даймо славити героїв! І не так, як це у нас за традицією — по смерті, а в найкращому випадку при смерті. І не так, щоб кожен шибеник, кожен денейко смів кидати камінням у гріб національного вслетня — як це на нашу ганьбу і сором існує і досі. (От, напр., як вшановуємо роковини навіть таких стовпів, як Шевченка і Франка!). І не так на малпичий спосіб — щоб лиш не відставати від інших. І не так по-фарисейському — лише на око. Або: я тебе хвалю, а ти мене. Або ще інакше: я тебе не признаю, то й тебе ніхто не признає. — Тих варіацій повно.

Коли ж тепер у нас ніби й нема спільних героїв. (Забули, забули про спільний народний дім, про одну школу і про хоч будь-який громадський суд, який би прикликав до порядку Дике Поле. Це в роковини С. Русової, як психолога і педагога, треба було б наголосити, щоб, принаймні, наша молодь не йшла за прикладом батьків). Так, уже ніби нема спільних героїв, і, чим далі, тим це виразніше. І щоб лиш примха і сила піднімуть при ославах на щит кого хочете. І лаврові вінки уплетуть кому хочете — аби лише перевершити в ревности когось іншого, аби лише „наша взяла“ — аж до непристойности, аж до безглуздя.

У мене не піднімається рука. Як тут доторкатися до когось із особистостей, хто ніби з іншого світу? Кому ані не личить голосне наймення „герой“, бо ж то за усталеним поняттям герой бється, падає чи тріюмфує з мечем у руках. Хто й сам не претендує на це наймення і, трудячись на своєму полі до самовідречення, труд цілого свого життя кладе, як офіру, для свого народу. Ті трудівники вже відійшли, чи відходять. Їх так мало між наших старих і молодих леґіонів. Як мені тут змагатися в суперлятивах, ко-

ли, здається, мовчанка була б це — найдостойніше? Як говорити про С. Русову — уособнення простоти і скромности, яка вважала труд, як щось невідемне від людини і самособою зрозуміле?

Пригадую її, — високу, тонку, вічно затягнену в сувору чорну сукню. Мені завжди здавалось, що під цією чорною сукнею пані носить дуже колючу волосяницю, яка ніколи не дає спочити в догіддю, в кон-



Софія Федорівна Русова

Ukrainian organized women in the free world celebrated the 100th anniversary of the birth of Sophia Russowa, renowned Ukrainian leader, patriot and educator.

стернації. Це було чи не те саме, що не дозволяло нашій сепіорці Олені Кисілевській втратити в благословенній нірвані над Чорним Морем. Це було чи не те саме, що й символ чернечого сану, от як клобук для схимника, — відрішення від життєвої „суєти суєт“ і вічна пригадка, що „не одним хлібом жив чоловік.“

Як жалюгідно виглядають обіч чорної сукні С. Русової коштовні наряди наших пань і малинові киреї наших конгестанток! Ні, щоб тут так говорити зі зайвого пуризму! Навпаки,

авторка щонайревніша прихильниця елегантности. Але, як то кажуть у наших сусідів — „до задужо“... Нічого не поробиш. — Зачеплено змагунську жилку в черкаського популюса. Ну, і пішло: А хто крашу коштовнішу суконку? А хто краще і дорожче авто? А хто.. — одним словом, змаг во всю. І то діло. Авторка аматор змагань. Коли ж тут уже загублено міру і глузд. І навіть над тим уже ніхто не зупиняється. Таж і правда: люди натерпілися і треба себе винагородити, пожити „як люди“ А „показати себе“ — хіба це не життєва потреба? Після доляра — як хліб насушний. А чим найефектовніше приголомшити, як не суконкою, телевизором, автом?..

Кажуть: не діло освячує людину, а людина освячує діло. А це своєю самопосвятою, чистою і любовю. Чи багато у нас такого освячення? (Тут кортить хоч згадати про ті золоті шильди, якими прикривається дехто, твердячи, що раз золоті шильди, то й конче і без сумніву золоті діла).

Але щоб так зберегти любов не тільки до свого діла, не тільки до покровнених по душі, не тільки до свого народу, як вимріяного абстракту, а й до цілого, далекого від ідеалу (щоб не казати більше) навкільця — це уже зовсім щось не-сусвітне. А це було у Софії Федорівни. Все ж таки думаю, що Бог ущедрив їй не бачити усього в повному вимірі. Тому ця любов могла промінювати у повсякчасному напруженні, у вічній праці, відбиватися в її білій авреолі сивого волосся, в лагідному усміху і в постійному зверненні до будь-кого: „Любочко!“

Це останнє не була сантиментальність, як так би хтось подумав. Можливо, це була віра в людську душу. Можливо, це була віра в народний геній.

7. березня 1956

Оксана Лятуринська

Чічка

„Чічкою“ звали її — ніхто інакше й не пробував звати. Так зхрестили її подруги недолі в одній із львівських тюрем, куди запроторено її одного зимового вечора. Дижурний відчинив двері тюремної камери та пхнув її до середини і вона налякано зупинилась біля дверей. І не знати чого більше злякалась — чи того накопичення в одній камері більш сотні жінок, які покотом лежали на долівці, чи важкого повітря — чи може вкінці того шорсткого привітання:

— О, ще одна „фраєрка“! Тут тільки вас ще бракувало, бо та жінка, що коло „параші“ трохи задовго там сидить — тепер на вас черга! — Так привітала її якась львівська „цванячка“ — злодійка, чи паскарка.

І дійсно — якась бліда, виснажена жінка відсунулась і зробила їй місце біля „параші“.

— Та це ж якась верховинська „чічка“! — враз понеслось із кута, де приміщені були політичні. — Сюди, до нас, Чічко, ходіть — гепліше вам буде поміж нами.

Вона першзавсе здивувалась, звідкіля знають вони, що вона з Верховини, а тоді шойно рушила з місця. Прямувала до їх кута, обережно переступаючи довгий ряд простягнутих на долівці ніг.

— Сюди, сюди! — витягнула до неї обі руки кучерява, чорноока Оксана.

А синьоока Оленка почала вовгузитись на своєму вузькому ліжку, щоб зробити їй місце. Позсували щільно сінники і втрійку мали спати на двох ліжках. Примістилась поміж ними і дякувала, що так привітно прийняли її.

— Ой, не дякуйте, Чічко! Ніякої великодушності тут немає — виправдувалась Оксана. — Щоправда, великої вигоди тут не буде, а все ж краще вже тут, поміж нами, як качатись по вогкій, холодній долівці. Розвивайте швидко свій ліжник та й укрийтеся ним, бо холодно. Ще й нам — по краям, припаде трішки тепла від того ліжника.

І допомгла Чічці розвинути та

розкинути на двох ліжках отой узористий ліжник.

— Ні, Чічко, що не кажіть, а ви таки неоцінені! Та він же довгий-предовгий — усіх трьох нас укріє — врадувались дівчата. Може ще й талізманом буде для нас оцей ваш ліжник. Може воші не так кусатимуть, заворожені райдушністю його красок.

— Та невже тут і воші є? — налякано питала Чічка.

— Авже ж, е! А ви як хотіли, щоб тюрма і без вошей?! Так і видно, що новачка ви! Та же є — ще й які дородні, як горобці! А які присвоєні і ласкаві — не треба навіть шукати за ними — самі під пальці лізуть. Автім, це не така вже велика біда — тепліше стає, як починаємо чухатись. Ну, але це все пусте, супроти того, що ви таки нам сьогодні з неба впали, Чічко!

І тоді то, у той зимовий вечір, у холодній, вонючій, тюремній камері — „Чічкою“ її назвали. Висока, струнка русявка із блискучими, карими очима, на овальному личку рівний, трішки вгору задертий носик. Завжди поважна була. А, як вже засміялась, то видно було два ряди білих зубів, ну і дві ямочки біля уст. Ось вам і „Чічка“!

Такою пройшла вона зі своїми подругами слідчу тюрму і такою ж опинилась із ними на засланні — у холодних, страхітливих таборах далекої півночі. Всюди разом. І заєдно вкривались тим же взористим, зчасом полинялим уже, ліжником. А полиняв він від того, що як налізло в нього забагато вошей, то вони, послаючи оті воші „до пекла“, частенько таки тримали його за всі чотири роги — над вогнищем.

Призначено їх до роботи коло сіна. Була це важка, незavidна праця на мочарах, поміж тундрою. Увечорі ж верталися до табору смертельно втомлені — з великими, червоно-синіми пухирями на долонях. Ціле тіло пашіло, покусане дрібними, наче мак, мушками, від яких важко було охоронитись. Убуті були у важкі чоловічі чоботища, які тяжіли їм невимов-

но і до крові ранили стопи. Згодом Чічка з Оксаною втягнулись у ту роботу, а пухирі на долонях перемінились у мозолі. Але слабосила Оленка падала від втоми. То вони й за неї виконували норму. Бо йнакше, Оленка, не виконавши норми, не дістала б була харчу, тобто не отримувала б ані того солоного оселедця із гливким, наче глина хлібом — на снідання і вечерю, ані тієї баланди із гнилих бараболь — на обід.

При останній переправі з того табору, в якому досі перебували, до великого табору в Кінгірі, — Оленка не видержала. Ішли вони пішки й підкошений важкою працею і лихою відживою, організм, доконала червінка. І не стало Оленки. А вони, подруги її, гарячими сльозами скропили її бліде, виснажене личко, виражаючи у краший світ, де немає ні болю, ні печалі, ні цього текла страшного.

Тільки вони дві zostалися тепер — тільки вони дві вкривалися взористим ліжником. І вони дві молились напереміну голосно на койці — Оксана вранці, а Чічка увечорі. А за ними повторяли тихо слова молитви й інші українки на своїх койках. А їх чимало тут було — молодих і старших, що прибули сюди з усіх усюдів України. І всі вони гаряче молились, щоб Бог волю Батьківщині послав — за всі ці терпіння і муки, за всі наруги і знущання над ними. А по молитві засипляли важким, каламутним сном.

Та одного вечора, як Чічка голосно молилась, її голос чомусь зворушливо дрижав, а згодом заломився зовсім, так, що вона не всилі була й слова промовити. І всі вони тоді — одногласно докінчили молитву. Лунко прозвучали їхні голоси і надією повіяло по бараку. І тоді то, того вечора вони всі довго не могли вснути. Від койки до койки ледви вловний шепіт ішов — наче легенький вітрець над ланами золотой пшениці на рідному чорноземі. Почалось із того кута, де Чічка з Оксаною були. І полинув той легіт аж у другий кінець бараку — казку про волю нашіпував. Розказував

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1957

Лист із Відня

про те, що там, десь, в інших таборах, такі ж, як вони — сірі, замучені постаті, одержимі духом спротиву, відмовились від послуху катам. Відмовились! Краще бо вмерти, як терпіти оті знущання важкі, оту наругу страшну. Краще вмерти...

І довго ще важкими зідханнями ворухились, вкриті лахміттям, постаті на койках, а згодом поснули таки. Вже й кучерява Оксана почала дрімати. Тільки Чічка ніяк не могла вснути. „Краща смерть...“ — чула вже вона колись оті слова. Колись давно, в зеленому борі — впали ці слова з уст молодого, вродливого юнака, як прощався з нею. Їх розділював, вбитий у землю колірний стовпик, що зазначував чомусь кордон, хоч по цей і по той бік стовпика була українська земля. Йй, Чічці, доручено було провести його почерез той зелений кордон. То й провела його почерез той зелений кордон. А він, хоч і мав іти далі „на захід“, проте не йшов чомусь отягався. Тоді то й сказав:

— Краща смерть, як нікчемне життя! А все ж, як же хотілося б ще колись побачити вас, Чічко! „Чічкою“ її назвав! Оксана й досі не знає, що не вона перша охрестила її так.

Раннім ранком почали ворухитись втомлені постаті на койках. Відкидали сіре лахміття, яким були вкриті і наче на команду, почали витягати зі своїх бідолашних клунків, що хто мав кращого з одягу. Деякі мали ще навіть вишивані сорочки. Чічка теж одягнула свою вишивану сорочку. По ранній молитві вийшли із бараку. З інших бараків табору повиходили такі ж, по-святковому вдягнені жінки. На чоловічому пункті таке ж саме — ніхто й не думав йти на роботу.

Усі в'язні — кілька тисяч чоловіків і стільки ж жінок — проголосили повстання.

Було це в травні. І хоч непривітне, північне небо, вкриті сірими, оливяними хмарами, нічим не нагадувало весни — проте подув її прилинув сюди з Батьківщини і заторкнув їх своїм чарівним, невидимим крилом. Так, у половині

(Докінчення на ст. 6)

Тривожні дні переживали ми у Відні. Пригадалися стражіття польської окупації і воєнні недовстачі. Дехто чув уже тук стрілецького прочував небезпеку.

І справді — австрійцям судилося короткий час прожити в передсінку революції. І то якої революції! С. О. С. мадярських повстанців, передане телетипом в останню ніч Будапешту, потрясло всіх до глибини. Воно лунало вулицями Відня й стукало до сердець вільних людей.

А потім стали напливати біженці. Всюди чулося мадярську мову, видно було людей в дещо іншій одежі. В більшості жінки і діти... Розказували ломаною німецькою мовою про революційні події, про перехід границі. Всюди знаходили влячних слухачів і співчутливе слово.

У захисті біженців глітно. Ось мали трьох дітей, якої чоловік поляг у бою. А там стара жінка, що її родину вивезено. Тут знов стара бабуся з невісткою і внуками, син залишився боронити батьківщини.

— Вчора приїхав поїздом із біженцями малий хлопчик, розказують мені. Його батьки завісили йому табличку на грудях із таким написом: „Ми обоє лікарі, не можемо відійти, бо ранені нас потребують. Заопікуйтесь нашою дитиною.“

Або знов інший приклад. Матиреволуціонерка вкладає до пакутка своєї доні записку, а в ній подає адресу свояків, що живуть у Бургенлянді. Передає її персоналові Міжнародного Червоного Хреста. Мати могла виїхати теж, але вона зязикова повстанців і її обов'язок не пускає.

О, що пережила мадярська жінка! У Будапешті під сучасну пору нечувана нужда, голод і холод. Там уже панують епідемії і діють жакливі методи советської влади. Але мадярські жінки не тратять надії. Ота маніфестація, що її вони перевели в повному порядку, ота присяга, що її вони зложили перед пам'ятником Петефі — це все говорить про їх поставу. Советська влада не реагувала, бо за багато їх було. Тридцять тисяч жінок, не розженеш без жертв і

крови... А в тому часі перебував у Будапешті висланник Індії Крішна Менон та багато інших дипломатів...

А тепер мадярська жінка зазнала інших переслідувань. У заплomboваних вагонах їде на схід цвіт Мадярщини, її молодь. Даремно мадярські матері проливають сльози й кличуть до вільного світу своє С. О. С.!

Тепер мадярські жінки пішли в ліс. Так розказують нові біженці, що з великим нараженням життя переходять границю. Там оті повстанки виконують усяку службу. Деякі працюють, як звязкові. Другі постачають харчі, треті лікуються раненими. І число їх не маліє, а росте. — Бо весна вже недалеко, кажуть.

Як глибоко розуміємо ці вістки! Нікому вони не кажуть стільки, як нам, українським жінкам, що більш як тридцять років їдемо тим самим тернистим шляхом. Земля наша вже давно спливає кровю, наш цвіт, наша молодь уже давно залюднила концтабори далекої півночі. Правда, не мали ми ні разу такої нагоди, щоб розказати світові про наше горе...

Тому доля мадярських біженців нам не чужа. Все ще блукають вони вулицями Відня, хоч шораз менше їх прибуває. Знайшлись між ними й свої люди, біженці Закарпаття. Бо ж ми сусіди й нам історична доля наказала жити поруч себе, хоч і не все в однако- вому порозумінні. Але в таку хвилину не можна пам'ятати недавнього лиха. Доля сама жорстоко відплатила за нас.

Колись у Будапешті виховувався малий королевич Данило, заки здобув назад галицький престіл. Може й тепер зв'яже нас судьба у спільнім змаганні? Бо ж доля народів котиться нераз химерними дорогами. Чи не мадярський лікар Варконі приніс нам вістку про 500 жінок у Кінгірі?

Революція за Плятензе ще не завмерла. Ще доходять сюди її відблиски, що знайшли відтук і з того боку Карпат. Уважно прислухаємось до них ми всі, що живемо в її передсінку, недавно звільненому Відні.

д-р І. З.

Чічка

(Докінчення зі ст. 5)

Гравня почалось їхнє велике повстання, тоді, як будиться до життя увесь органічний світ. І вони, оті виснажені до краю постаті, збудились зі свого страшного, кошмарного сну.

І почалось повстання у Кінгірі. Це були оживлені дискусії, гарячкова підготовка, пляни дальшого спротиву, домагання. Поміж те впадало до табору військо МВД, стріляло й забивало. Знов переговори, знов зібрання й протести. Врешті отой знаменний день, коли вони, жінки, заспівали за огорожею боеву пісню „Ряди за рядами ідуть партизани“. Тоді те впала огорожа під напором в'язнів і під кулеметним вогнем згнули сотні їх. Знов почались переговори, а за той час в'язні підготовлялись до відсічі — громадили зброю, будували барикади.

А скільки праці мали, то й не казати! І ранених треба було обійти, і допомогти у будіванні барикад, а в додатку ще й „бомби“ треба було робити — тобто наповняти пляшки вапном і різними медичними хемікаліями. А в усьому перед вели українки. То ж Чічка з Оксаною мали повні руки роботи. Оце тільки розкинули по таборі цілий рій летючок, а вже треба було віднести „бомби“ на чоловічий пункт. Поскладали їх обережно у великий кіш і понесли. Мали передати їх якомусь верушкому всюди присутньому юнакові.

— Але ж бо і крутиться, наче муха в окропі! Люблю таких! — закоплювалась Оксана.

А він прибіг уже, поздоровив і не дивлячись навіть на них, швидко почав викладати і числити оті „бомби“. До порожнього кошика складав якісь хемікалії та давав якісь доручення і пояснення. Та лиш Оксана слухала уважно, бо Чічка, не чула ні слова, тільки, наче заворожена, вдивлялась в нього.

— Ви ж запам'ятаєте це все, правда? — звернувся до них.

— Ні! — сказала Чічка.

— Як то „ні“?! — підніс на неї очі і остовпів. — Та невже це ви, Чічко?!

— А я вас зараз же впізнала сказала тихо, з докором.

— Дорікаєте мені, що раніш вас не помітив? Я першзавсе очима „бомбами“ зайнявся. Га, що ж — важкі часи переживаємо! А все ж я невимовно радий, що зустрів таки вас, Чічко, — сказав із радістю в глибоко запалих очах. — Хоч і як боляче, що й ви змушені вести оце каторжне життя. А тепер дозвольте подякувати вам за оцей вантаж „амуніції“, ну й замовити новий. Ще раз щиро дякую — і цупко стиснув руку на прощання.

Це й усе! І якби не те, що рука ще й досі щеміла, то Чічка й не повірила б, що все це дійсно було. Та не лиш рука, але сто, тисяча разів більше щеміло серце. Ось де зустрілись вони! Ось яка була ця — у снах невияснена, в мріях недомріяна — зустріч! Хоч і зморений важкою, каторжною працею і голодом та вдягнений у сіре лахміття, проте ще кращий, як був колись.

В'язні гарячково підготовлялись до оборони. Стояли на стійках — як чоловіки, так і жінки. Над табором кружляли емведівські літаки, а багато-тисячне військо цупким перстеном окружило табір.

І прийшов отой пекельний ранок 26. червня. О третій годині вранці вдерлося до табору московське військо і сипнуло вогнем із автоматів та кулеметів. В'язні привітали їх отими саморобними бомбами та камінням. Увесь табір освітлено ракетами. До табору наближувались важкі емведівські танки.

На жіночому пункті захвилювались ряди по-святковому одягнених жінок. Без одного слова виступила із рядів Чічка. Ступила кілька кроків і зупинилась. Дивилась в сторону чоловічого табору. Там, із боку чоловічих рядів стояв стрункий юнак. Невже це він? Скоріш інтуїтивно відчула, як пізнала. Це дійсно був він. Кинув останню „бомбу“ і божеволів з одчаю, що більш немає навіть таких саморобних „бомб“.

А Чічка так дуже хотілось, щоб він побачив її! Підняла руку йому на привіт. Побачив таки! Бо ось підняв руку до шапки — здоровив

її. Посміхнулась у відповідь, хоч він і не бачив цього усміху. Щось могутнє, радісне заворушилось у душі. Серце шалено забилося... І вона струнка та висока подалась назустріч важким емведівським танкам...

Услід за нею ступила Оксана. Дігнала її, цупко вхопила за руку і пішла разом з нею. А за ними рушили — ряди за рядами, по-святковому одягнених жінок. У яркому світлі рефлекторів, їхні одяги мінились райдужними красками. Чітко відбивали чудові вставки на білих рукавах.

А Чічка йшла... Карі, блискучі очі мінились дивним блиском. На мить одну звилась у пам'яті, похилена від жалю — заплакана мати...

Та ось велетенські, залізні потвори заскреготіли вже зовсім таки близько. Підняла руки вгору — хотіла зупинити їх... Наче білі крила — залопотіли на вітрі вишивані рукави... І за мить уже невидно стало ні Чічки, ні Оксани. А залізні потвори сунули на ряди безборонних дівчат і жінок... Ні плачу, ні навіть стогону не чути було, тільки тихий хрускіт розтопчених кісток.

Заніміли постаті в'язнів за дровами, осяяні яскравим світлом рефлекторів. А біля них, наче кам'яна статуя, стояв, виструнчений „на позір“, юнак — із рукою при шапці. Віддавав останній привіт отим героїським жінкам з його народу, які згнули за одну мить і які житимуть вічно. В запалих очах його чергувались: і жах і гордість і непереможна жадоба помсти — яка була б гідною відплатою за той жахливий злочин і яка дорівнювала б величчю героїства тих п'ятсот. Здавалось — закам'янів він. Та враз побіліли уста його боляче затримтіли і шанобливо вимовили одно-єдине слово: „Чічка“

ІЗ КОНЦЕРТОВОЇ ЕСТРАДИ

У серпні м. р. Філія УНО в Торонті влаштувала прийняття для диригентки хору Олі Федчук. Вона відома з диригентської праці на терені Франції, тепер працює в тому самому напрямку в Канаді.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1957

Доживотний конзуль Чіле

Вістка про смерть Габрієлі Містраль знайшла відгомін не тільки в Чіле, її вужчій батьківщині. Але в її честь висловили заяви співчуття також Обеднані Нації. Габрієля Містраль мала не тільки славу поетки, а була відома й у міжнародньому політичному світі.

Своєю долею вона нагадує північну поетесу, Зельму Лягерляф, що зуміла своїми творами зеднати симпатії цілого світу для своєї малої країни — Швеції. Так як і вона, Габрієля Містраль, зростала в малому гірському селі, де її батько був учителем. Також любила природу і старинні перекази. Також зосталась неодруженою та любила подорожі. І була одною з небагатьох жінок, що дістали нагороду Нобля.

Але на цьому їх подібність кінчається. Габрієль Містраль була поеткою і її еспанські вірші зробили її популярною в цілій латинській Америці своєю силою відчуття, красою форми і глибиною думки. У 1922 р. вона написала свої „Сонети смерті“, що появились у перекладі на різні мови. Підкладом до них стало нещасливе кохання, що залишило такий глибокий слід у її житті.

Творчість Габрієлі Містраль має особисті спонуки. Але її життя було пронизане громадськими інтересами. Її батьківщина гордилась своєю великою дочкою і доручала їй відповідальні завдання. У 30-их роках вона була делегаткою Чіле до Інституту Інтелектуальної Співпраці, з якої пізніш вилонилось ЮНЕСКО. У 1951/52 вона займала уряд чілійського конзуля в Неаполі. Поза тим із її послуг користав сусідній Мексик. Ще в 20-их роках запросив її уряд до співпраці в організації бібліотек та сільських шкіл, а потім у 1948/49 запрошено її сюди удруге. Вона викладала також історію Еспанії в американських каледжах.

Вся громадська праця поетки була пронизана глибокою вірою в людину. Вона твердо вірила в добрі її інстинкти і піддержувала все, що могло їх скріплювати й розвивати. Тому змагала всіма силами до мирної розв'язки кожного конфлікту.

Оцю її поставу вміла оцінити її

батьківщина. Спеціальним законом іменовано її „доживотним конзулем“ Чіле, даючи їй змогу вибрати собі місце осідку й діяння там, „де вона знайшла б відповідний для свого здоров'я клімат і пригощу атмосферу, щоб продовжувати свої досліді“.

Габрієля Містраль користала з цього довіря. Вона була однією з небагатьох величин літературного світу, що займались політичними і суспільними проблемами. Але як бачимо, вона ніколи довго не пробула на одному місці, ані при одній роботі. Це були для неї дійсно „досліді“, як це слушно окреслив чілійський парламент.

Але окрім самої поетки слід високо пошанувати країну, що вміє так шанувати своїх письменниць... І позавидувати Габрієлі Містраль, що знайшла ще за життя таке призначення для себе.

Л. Б.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

ЧИ СПРАВДІ ПОГЛИБЛЕННЯ ПРАЦІ?

У „Н.Ж.“ ч. 10, 1956 появилсь допис п. н. „За поглиблення праці“, що мене застановив. Авторка його п-ні Д. Бойчук каже там:

„Відділи США не можуть вести своєї діяльності тільки в одному напрямі, як приміром призибування фондів для своєї парохії. Залишім це Церковному Братству. Початкова стадія творення нашого культурно-релігійного життя вже минула“.

Сумний, неповажний і не християнсько-патріотичний це голос.

Бо де ж таки народові, а тим більше жінкам того народу, що терпить таке страшне поневолення, таку важку духову і фізичну неволю, і то найбільше і тільки за ту свою духову скарбницю — рідну, українську католицьку Церкву, не працювати для тієї Божої установи? Та ж ця рідна наша Церква тримає нас, як нарід при житті! Зокрема бачимо це в Америці, де при церквах є наше шкільництво, а в ньому тисячі наших дітей. Це ж найбільше добро Боже і людське, яке крїпить, зміцнює і сталить націю! І нація, що має таку Церкву, таку Божу уста-

нову, що виховує молоде покоління, ніколи не згине. Такому народові майбутнє забезпечене.

Сумно чути таку думку від виховниці Пласту. Це свідчить тільки про наставлення певної частини нашої інтелігенції, що зіпхала Церкву на другий плян. І тепер бачимо патріотів, що до церкви не йдуть, а радше тільки політикують лід церквою. Хто знає, чи в тому не лежить кара Божа, що їм прийшлося іти в таку далеку мандрівку? Для них політичні мітінги були важніші, як слово Боже.

Але дякувати Господові, наша жінка в Америці глибоко віруюча.

Сильно привязана до рідної Церкви і здорово розуміє пожертви для своєї духової святині. В такому дусі виховує й своїх дітей. А ті діти переводять науку своєї мами в життя і стають остоею церкви у своїй громаді.

Розуміється, треба посилити працю своєї організації. Треба її збагатити жертвенністю. На це є різні способи, випробувані на американському ґрунті. От хочби журнал „Наше Життя“. Союз Українок Америки має п'ять тисяч членок. Коли б усі передплатили журнал, так як це водиться в американських організаціях, тоді журнал міг би існувати й розвиватись, а своїми фондами міг би ще піддержувати Централю США. Можна обдумати і знайти інші засоби для піднесення фінансового стану нашої організації!

Але не маємо морального права робити це коштом стримання нашої праці для рідної Церкви. Завжди Церква мусить стояти в нас на першому місці. Церква це Божа скала, яка є вічна!

При наших церквах є братства і сестрицтва, які широко і з посвятою працюють для росту і розвитку своєї церкви. Одначе було б дуже нерозумно, коли б усі інші організації, спеціально Відділи США не працювали для української Церкви.

Анастасія Г. Біловус

ДАВНІ РІЧНИКИ

„НАШОГО ЖИТТЯ“

у неповному комплекті можна дістати по зниженій ціні \$1.50

1953 р. 8 чисел

1954 р. 8 чисел

1955 р. 10 чисел.

Замовляти у Централі США.

Із листів Параці Зозулі



Мизис Лотоцка!

Ни писалам до Вас биз довший час биз того жи ридахторских школів ни маю тай мушу си добре вацювати ек пишу аби ни війшло шос ни так. Ридахтір хоц шо напиши то йму увійде. Али хліба леккого ни маї. Мусит си добре обглідати відки шейду бире. Ек від політикантів то мус йнакше писати а йнакше від сикерації. В політиці тра кожного з других партій паплюжити би си в св'яченій воді ни змив а в сикерації ни мож таньбити никого, бо можи си таке приграфити жи він сикерацію платит тай мігби си зі злости вписати. Зато мусит такий сикераційний ридахтір фурт за свою сикерацію писати, всіх босів і цалу їх фамелію фалити а від чесу до чесу пікчер пустити, аби нарід ни забуз ек батьки сикераційні виглядают. Ци п'яніг си зробле ци горшки бют ци крульову си віберут всьо достоменні в казеті мусит стояти. А тогди уже нема місці аби за енші вурганізації писати шо свої казети ни мают. А ек і булоби місци го такий ридахтір мусит вшукати ци си де тиле з двома головами ни вродило або енша чудасія си ни графила тай пустити в казету аби місці дійсни ни було.

Йкос сусідів Василько вічитав жи був дес такий цар шо одним оком все сміявси а другим плакав. Я си міркую жи тим веселим оком він певні читав лиса з Гітройту, а тим шо фурт плакало Вашу казету. Пан Еко не мусит си на никого обглідати, бо нацинального джабу ни маї, кождому шос причліпит а ек

го вмалюї то фотографістий би ліпши ни зробив і фурт до сміху пишши. А у вашій казеті то найбільше кляпсидрів, ек у старім краю казали. Певні наші пані ридахторка меке серце мают жи так за тими желуют шо си на народній ниві наробили тай биз того вівмирили, а тим шо ше жиют дає до зрозуміні аби так тешко ни робили. А ек си на устатній стороні під тим всем пані Насевічка підпиши то си цалком омкно коло серці робит. Я би Вас радила бисти си йкус уселію на ваканцію купили аби си всі жінки жи нацинальну роботу робле могли за биздурно відпочети тай здорове зашинувати. Тогди могли бисти і крульову вібрати і мали бисти більше шо в казеті писати. Нинька вурганізація биз уселії нич ни вартуї тай жедного пошанівку ни маї.

Параця Зозуля

НОВІ ВИДАННЯ

ДР. Н. ПОЛОНСЬКА-ВАСИЛЕНКО: ПРОЦЕС „ЦЕНТРА ДІЯ“ 1924 РОКУ. Українська Вільна Академія Наук. — Серія: Політичні процеси, ч. 1. Мюнхен 1956. Три резюме: німецькою, англійською і французькою мовами. — Стор. 24.

У невеличкій книжечці розгортається історія процесу, що вже призабувся в українському суспільстві. В ньому большевицька влада обвинувачувала групу української і московської інтелігенції за контрреволюційну роботу. Влаштувавши перший показовий процес, влада властиво не могла цього доказати. Все ж таки засуд був суворий. Випали 4 смертні вирокі, які замінено пізніше на 10 літ.

Між підсудними було 6 жінок — В. Виноградова, кол. співробітниця Київської Земської Управи, А. М. Оберучева, студентка, мати і дочка М. і А. Капоцинські, сестри З. і Л. Куцевалові. На процесі відзначилась А. М. Оберучева, що промовляла проти диктатури й за свободу слова й друку. В. Виноградова перейшла страшні страждання у в'язниці: вагітна, вона передчасно породила дитину, але мужньо трималась на суді й прийняла смертний вирок.

Процес „Центру Дій“ був сміливим

виявом групи, що виступила в заранні комуністичної влади й у дискусії з судом зуміла оборонити своє становище. У зударі з нею влада потерпіла цілковиту поразку. Що слідуочий показовий процес Спілки Визволення України відбувся аж за 6 літ, можна вважати почасти й заслугою цього, що був його передвісником.

Але авторка звертає увагу також на роллю інших жінок, що були звязані з процесом. Це матері й дружини підсудних, що вистоявали під Бупром у певні дні, томились у почекальнях прокурорів і адвокатів. Вони давали велику моральну піддержку підсудним і несли свій хрест без найменшої скарги.

Л. Б.

З листів до Редакції

БІЛЬШЕ АНКЕТ

Люблю читати відповіді на анкети, що їх редакція „Нашого Життя“ розсилає до видатних осіб.

Ми, жінки, розкидані по всіх закутках земної кулі, мало знаємо, або й зовсім не знаємо наших видатних постатей. Особливо ми, що жили під большевицькою окупацією, не знали нічого про наших жінок-героїнь, що поклали своє життя за Батьківщину та про тих, що здобули й здобувають великі осяги. Бажано, щоб якнайбільше писалось про них.

Надія Ластовецька
Манчестер, Англія

У кожному числі подаємо розмову або уривок із листування з визначною жіночою постаттю мистецького, наукового або громадського світу. Наша еміграція багата в такі появи. Ще більше маємо таких визначних жінок на рідних землях, але в умовинах окупації вони не можуть виявити свого справжнього обличчя, хоч є на відповідальних становищах та служать своєму народові.

Нашу анкету ми спрямували тепер на виховне поле. На заклик п-ні О. Климишин уже напливають дописи матерей про те, як зацікавити дітей українознавством. Як мати трьох дочечок може також розкажете про свій досвід та переживання у цій справі?

Редакція

Збірник для дітей
„ВЕСЕЛИЙ СТРУМОК“

Ціна 50 и.

Замовляти в Централі СУА

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1957

На порозі слави

За останні два роки в чужомовній і українській пресі щораз частіше зустрічається ім'я молодої талановитої співачки Лесі Зюбрак, яка своїм надзвичайно приємним колоратурним сопрано завойовує належне місце в музичному світі. Фахові критики віщують їй велике майбутнє зовсім оправдано, якщо взяти під увагу прекрасний голосовий матеріал, незвичайну працьовитість над собою і непересічні всебічні здібності молодої співачки.

Недавно тому Лєся Зюбрак приїхала до Монреалу, куди її запрошено взяти участь в Музичному Фестивалі молодих мистців, який тривав цілий тиждень. Вона виступила тут на концерті і в радіо з великим успіхом, що підкреслювалось у місцевій французькій і англійській пресі. При цій нагоді український відділ Голосу Канади запросив Лєсю Зюбрак дати інтерв'ю для передання на Україну. Панна Зюбрак радо погодилась. Своєю скромністю і незвичайно милою появою вона завойовує симпатії всіх, хто її пізнає. Співробітник Голосу Канади звертаючись до Лєсі спитався:

— Панно Лєсю, я читав про вас так багато прихильних рецензій і чув стільки похвали, що, признаюся щиро, мені припала велика честь мати інтерв'ю з такою талановитою співачкою.

Лєся усміхаючись завважує:

— Я бачу, ви зовсім добре змієте робити компліменти.

Опісля на запитання співробітника, Лєся оповідає про своє життя і мистецтво.

— Я народилась — оповідає Лєся — в Саскатуні, провінції Саскачеван, а прожила більшу частину свого життя в місті Принц Алберт, в цій же провінції. Мій батько був учителем, а деякий час ректором інституту Петра Могилы в Саскатуні. Пізніше вступивши в університет і закінчивши фармацевтичний відділ, відкрив свою власну аптеку в місті Принц Алберт, де й тепер живе.

Треба завважити, що не зважаючи на те, що Лєся вже з другого покоління, вродженого в Канаді,

вона говорить дуже добре українською мовою.

— Мій дідусь і бабуся прибули до Канади ще малими дітьми з Городенського повіту, понад 60 років тому, а батько мій Михайло і мама Людвина вже народжені в Канаді.

На одному з прийнятих влаштованому Т-вом Українців Самостійників у Торонті на честь Лєсі з нагоди одержання найвищої нагороди в сумі 2,000 дол. на всеканадській конкурсній "Singing Stars of Tomorrow" отець Петро Самець підкреслив, що діди і батьки Лєсі відіграли важливу роль в розвитку українського культурного і релігійного життя в Західній Канаді.

Ще маленькою дівчинкою, я брала участь у виставах, режисером яких був мій батько. З усіх тодішніх ролей, найкраще пригадую роль малого Тараса Шевченка, яку я відіграла з великим успіхом. Але вас напевно здивує факт, що перший раз я виступила на сцені, коли мені було всього 18 місяців. Тоді я співала „Ішла кия по водицю“.

— Іншими словами, ви хочете натякнути, що кар'єру співачки ви почали вже від коліски, жартом завважує диктор. А коли ви почали виступати в радіо?

— Мені було всього п'ять років, як я виступила в радіо в Принц Алберт, граючи на гармоніці в програмі, призначеній для хворих дітей. Тоді я почала вчитися також гри на скрипці.

— О, то ви не тільки співачка, а й музикантка, з захопленням констатує диктор. А де ви почали фахову освіту?

— Закінчивши дворічне навчання в університеті в Саскатуні та після успішних виступів у радіо, я переїхала до Торонта в 1950 р. Тут почала студіювати в консерваторії, беручи лекції співи в професора Ламберта. За пильну працю мені признано стипендію консерваторії, а також стипендію оперної школи. Перший професійний виступ я мала в італійській рідвяній опері під назвою „Радісна містерія“, яку написав Ніно Каточо. Оперу цю передавалось



Лєся Зюбрак

Young Canadian of Ukrainian descent Lesia Ziubrak who participated in contest "Singing stars of tomorrow" where she received the highest award.

і в радіо „Транс-Канада Нетворк оф де СіБіСі“ Крім того я кілька разів виступила, як солістка у спеціальній програмі СіБіСі під назвою „Пісні мого народу“, виконуючи українські пісні.

З оперних арій я досі виконувала різні, наприклад: ролю Гільди в „Ріголетто“, Лючії в „Лючії ді Лямерпур“, а в минулому році я виступила в ролі Розіни в опері Россіні „Севільський Цирульник“

Я свідомо того, що передо мною ще дуже багато праці, бо публіка ставить все більші вимоги, а прихильні критики на мої виступи заставляють мене ще більше працювати над собою, щоб виправдати їхні пророкування.

— Нам відомо, що ви підписали з фірмою „АрСіЕй-Віктор“ контракт на записання ваших пісень на пластинки.

— Це правда, вони вже скоро будуть у продажі.

Тепер Лєся Зюбрак виступає на концертах у більших містах Канади і напевне в скорому часі загорить і до ЗДА, якщо тільки час їй на це дозволить. Треба додати, що панна Лєся має ще й письменницькі здібності, про що найкраще свідчить їй дуже гарний репор-

Памяті вченої

У саму Великодню ніч 1956 р. в Нью-Йорку упокоїлась Валерія Козловська. Останні роки свого життя вона віддала переважно родині і не брала активної участі в науковому й громадському житті нової батьківщини. Тому, можливо, її смерть пройшла майже непомітно. Між тим в особі Валерії Козловської не лиш українське жіноцтво, але й наука України втратили видатну постать.

Народилась Валерія Козловська в середині 80-их років в Києві, де батько її Євген Козловський був інженером шляхів і займав високе становище. Мати її, Ганна Олександрівна, походила з Чернігівщини. Окрім Валерії були ще два сини. Родина Козловських була заможна і Валерія з дитинства звикла до достатку.

У 1907 р. вона вступила на історично-філологічний факультет Вищих Жіночих Курсів у Києві і там опинились ми з нею на одній лаві. Валерія була зовнішньою появою помітна серед студенток: завжди вишукано одягнена, струнка, вона була весела й балакуча. Не була гарна, але смуглявий кольор її обличчя і гарні темно-зелені очі під різко окресленими чорними бровами звертали на себе увагу. Здавалось із першого погляду вона була байдужа до науки і глибших громадських інтересів. Любила пожартувати і все була у веселому товаристві.

Несподівано ця панночка з першого курсу захопилась археологією. Її викладач дуже сухо до-

таж про подорож до Нью-Йорку, в якому вона майстерно змальовує враження, що їх на неї зробило це велетенське місто. Репортаж цей був поміщений у журналі "Рассе", що виходив у Торонті англійською мовою.

Коли я попросила фотографію для читачів „Нашого Життя“, то Леся дуже радо погодилась мені її прислати, і пізнавши Леся особисто, я тільки можу сказати, що зовнішня краса цієї молодой талановитой співачки є досконалою завершеною її великих мистецьких здібностей.

Марія Логуш

цент В. Ю. Данилевич, огже не могла тут вплинути сугестія викладача. Не обмежуючись слуханням лекцій, вона почала як аматорка, безплатно, працювати в археологічному відділі Міського Музею, де кустосом був старий чех В. В. Хвойко. Тут це її замилювання ще розвинулось. Ще дивніше стало, як ця елегантна панночка захопилась археологічними розкопками. Вона могла цілі дні під палючим українським сонцем розкопувати кургани, відчищувати від бруду речі, кістки, тощо. Перші розкопки вона сама перевела в с. Буромці, на Чернігівщині, в матеку своєї тітки. З великим зацікавленням стежила вона за дослідженнями В. В. Хвойки в с. Білгородці під Києвом, де знайдено місто Х-ХІІ ст. Взагалі в її житті В. В. Хвойко відіграв значну роль. Це був надзвичайно талановитий археолог, фанатично відданий своїй праці. Його відкриття стали славетні в історії не лиш України, а всього світу: Кирилівська палеолітична стація, Трипільська культура, поля поховань, Білгородка, тощо. Але талановитий археолог, він не володів ні російською, ні українською мовами, ні взагалі не мав дару писати. В. Козловська розуміла значення його відкриття для науки й кілька його останніх праць, що вийшли під його прізвиськом, фактично написала Козловська, не згадуючи ніде про свою участь (напр. „Древние обитатели Поднепровья“).

З 1912 вона керує сама розкопками. Так працювала вона на Уманщині, де біля Сушків, в трипільських оселях знайшла славетні глиняні моделі будинків трипільської доби, т. зв. „хатки“; взагалі трипільська культура зокрема притягала її увагу. У 1912-14 вона дістала запрошення до Городка на Волині. Великий землевласник барон Ф. Р. Штейнгель доручив їй упорядкування та опис багатого свого архіву. Крім того він дав їй матеріальні можливості для переведення археологічних дослідів. Висліди цієї наукової праці знищила І. світова війна. Так вступила В. Козловська в добу революції вже як археолог із нау-

ковим іменем у ряд наукових товариств.

Поруч із перетворенням на поважного археолога, В. Козловська переживала іншу еволюцію. В Музеї, в якому працювала вона спочатку як добровільна помічниця Хвойка, а потім як штатна співробітниця, знайшла вона вийняткове оточення: в ньому працювали видатні, культурні, українські діячі: директором його був М. Т. Біляшевський, співробітниками Д. М. Щербаківський, Д. І. Дорошенко, а після виходу його — В. П. Прокопович. В цьому товаристві байдужа до політичних питань В. Козловська пройшла добру політичну та громадську школу й перетворилась на череконану, свідому українську патріотку, якою залишилася до смерті.

З заснуванням в 1918 р. Української Академії Наук Валерія Козловська негайно розпочала працю в ній. Зокрема активну участь брала вона в праці ВУАК (Всеукраїнського Археологічного Комітету), до якого перейшли ті вчені, з якими співпрацювала вона в Музею. ВУАК мав величезні завдання: він керував археологічними дослідженнями всієї України, організував розкопки, і вів дослідження археологічного матеріалу. В. Козловська стала одною з головних діячок ВУАК. Вона провадила розкопки в Києві, в районі Трипілья, редагувала Археологічні Звідомлення ВУАК, брала участь у „Збірниках“ ВУАК (напр. „Трипільська культура“). Крім того вміщала статті в працях Академії Наук і не припиняла праці в Музею. Веселу, жваву її можна було зустріти на всіх конференціях, важливіших засіданнях Академії Наук. Її наукове ім'я стоїть у перших рядах вчених України.

З 1930 року починається „реформа“, як називають офіційно, а фактично нищення Академії Наук, як „націоналістичної фортеці“. Розв'язують одну за одною наукові установи і першу з них — ВУАК. Рок 1933 в одному з перших списків, звільнених із праці наукових робітників стоїть ім'я Валерії Козловської. Одночасно звільняють її з Музею. Почина-

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1957

Курс танків 64 Відділу

ються для неї чорні дні. Видає на вчена, Козловська не може знайти найскромнішої посади, бо на звільнених лежить таємне „вето“. На її руках старенька мати (батько давно вже помер). Вона продає на базарі свої книжки, речі, що залишилися після ревізій і грабунків. Нарешті їй „поталанило“ знайти посаду касієрки в маленькій крамничці, де продавали расових котів, псів, птахів. Так прожила вона до 1939 року, коли змінилася політика до „старих фахівців“; їх стали запрошувати на працю до Академії Наук: В. Козловська дістала посаду в Інституті Археології Академії Наук УРСР. Вона була щаслива: знов здобула можливість працювати в галузі археології: провадити розкопки на території Києва, виступати на конференції Трипільської культури, тощо.

Року 1941 розпочалася II Світова війна; В. Козловська залишилася в Києві, з хворюю матір'ю; чоловіка її евакуовано. Короткий час за німецької окупації була вона директором інституту археології, але його зліквідовано. Вона вступила до Археологічного Музею. Року 1943 її, разом із іншими працівниками Музею та його інвентарем, вивезено до Баварії, до Гохштедту. Але **незабаром все** майно Музею передано советам. Валерія Козловська переїхала до Ашаффенбургу; **тут опрацьовувала** вона свої археологічні матеріали, які пощастило вивезти з Києва.

Року 1945 в Німеччині засновано Українську Вільну Академію Наук і В. Козловська з захопленням стала брати участь у її праці, в конференціях, засіданнях, як її дійсний член. Року 1950 виїхала вона до ЗДА, і там знайшла передчасну смерть.

Тут не місце розгорнути характеристику наукової діяльності В. Козловської: це буде зроблено в наукових виданнях. Мета цього нарису скромніша: зробити спробу дати силуетку життя Валерії Козловської, видатної вченої і щирої української патріотки. Разом із цілою Україною пережила вона добу піднесення, тяжкі роки знущання і злиднів, заборону працювати в улюбленій галузі. Пережила вона тяжкі роки еміграції, зневірення. Імя її назавжди ввійде в історію української науки, як ви-

На терені Нью Йорку існує багато організацій, що поруч батьківського дому, церкви і школи, поставили собі за завдання доповнити виховання молоді, передусім у національній душі, а також створити для неї товариське середовище. Є одна ділянка, на яку до тепер ніхто не звертав більшої уваги. Це навчання модерних танків для молоді. Вміння танцювати й поводитись на балевій залі — це частина виховання, що додає молодій людині самопевності в товаристві. Цього треба навчитись у молодому віці. До того дбайливо ведений курс танків залишає в молоді масу вражень і спогадів, що так би мовити — належать до молодечого віку. Тому відповідно поставлений курс танків і забави дають змогу батькам і заінтересованим організаціям здобути вплив на напрям і рівень товариського виховання нашої молоді, а також удержувати молодь у своєму середовищі.

В американських приватних школах курси танків включені у програму навчання. Обов'язують тут ті самі засади доброго тону, що їх нас учили, а які нашим дітям видаються дещо перестарілі. Нелегко часом переконати дитину, що поведінка, яку вона бачить на телевізійних, чи фільмових проправах не зачисляється до найкращої і в культурних кругах обов'язують цілком інші засади доброго тону. Батьки, що хотіли б дати своїм дітям всестороннє виховання, повинні звернути увагу і на цю ділянку.

Щоб виповнити цю прогалину, 64 Відділ США в Нью Йорку почав улаштовувати курси модерних танків у 1955 р. Таких курсів відбулось до тепер три — два восени 1955, а один у жовтні 1956. До ведення курсів заангажовано про-

датної дослідниці археології України. Повинно воно залишитися і в історії жіночого руху, як імя видатної вченої ХХ століття.

На чужій землі упокоїлась вона, але імени її не забудуть у вільній Україні.

Н. Полонська-Василенко

фесійну вчительку панно Марію Задорожну. Лекції відбувались у неділю по полудні. Оплата була дуже низька, бо лиш 12 дол. за 10 годин навчання. На першому курсі було около 30 учасників, на другому і третьому по 20. Зголошувались у більшості дівчата у віці 12—14 років і хлопці у віці 12—18 років. На першому курсі було 50% хлопців, на другому й третьому лиш 25%.

До пляну навчання належала не тільки наука танків і постава при тому. Учителька старалась, щоб курсанти засвоїли собі засади доброї поведінки, обговорювала їх і звертала на те пильну увагу.

Здавалося б, що батьки радо зустрінуть і піддержать ініціативу таких курсів для молоді. В дійсності виявляється, що загал батьків ставиться до того досить байдуже. Видно ще не зовсім усвідомлюють собі вагу товариської культури у життєвому шляху людини. Також видно недоцінюють потребу культурної розваги для юнацтва, якої воно так потребує. Тому можна собі пояснити відносно слабу участь нашої молоді, коли порівняти з тим довоєнним часом. На курси танків ходила давніша молодь вищих класів гімназії і студентство дуже радо. Тут границя віку пересунулась у долину.

64 Відділ не сумнівається в доцільності таких курсів. Він вложив у те багато праці й уваги, дбаючи про естетичні рямки курсу та гарний рівень курсових забав. Та байдужість батьків захитала до певної міри цю охоту.

Добре було б, щоб інші Відділи США у великих центрах спробували такі курси перевести. Це допомогло б напевне усвідомити батькам важливість товариської культури та конечність включити її у виховання дитини. І допомогло б напевне втримати молодь при своєму середовищі. I. P.

Збірник для дітей
„СРІБНА ЗІРКА“
Коштує 50 ц.
Замовляти в Централі США

Праця Фонду Пятсот

Комісія Фонду Пятсот уже розпочала працю у двох напрямках. Перше — це величаве переведення Свята Жінки-Героїні в лютому або березні ц. р. До тепер ми присвячували їх поодиноким постатям наших жінок-борців. Їх і надалі не треба забувати. Але тому що їх пам'ять уже закріпилась і ці постаті увійшли в історію нашої визвольної боротьби, треба освідомити нам і дальших жінок-борців, що згинували за Батьківщину, а толовне — осяяти нашою пошаною пам'ять тих 500 незнаних, що згинували недавно тому.

Культ. освітня референтура США підхопила цю ініціативу. Для величавого свята підготовлено уже програму. Цінний матеріал про життя жінок-в'язнів подала п-ні Іванна Петрів, інсценізацію, що звеличує порив 500 погибших, зладила п-ні Ніна Лужницька, другу інсценізацію з життя жінок-в'язнів п. н. „Воркута“ підготувала п-ні Люся Барвінок-Карабіневич. До цього долучено ряд віршів пера Г. Чорнобицької, Олександри Костюк, О. Близька, А. Галана. Матеріал розіслано Окр. Радам і Відділам США з заохотою приступити до підготовки.

Друга ділянка Фонду Пятсот — жертва праці членок США. В тій цілі голова комісії п-ні Ст. Пушкар враз із представницею СФУЖО п-нею І. Павликовською прибули у листопаді на збори 20 Відділу у Філадельфії. Обі пані зясували, яким способом міг би Відділ включитись у це завдання. Треба би зладити реєстр годин, що їх можуть членки пожертвувати. Маючи такий перегляд, Відділ уже зясує собі, скільки праці може взяти на себе. Із вичислених ділянок членки вибрали собі вбрання ляльок. Після одного моделю покрано матеріал і членки розібрали його поміж себе. Крім того деякі заявили, що можуть виконати дрібні вишивки й кераміку, другі зголосили, що могли б виконати печиво.

Впродовж зимових місяців членки 20 Відділу попрацювали. На річних зборах Централі дня 26 січня влаштовано невеличку виставку виконаних робіт. Виставлено близько 80 ляльок і дрібні

вишивки, що будуть продаватись на Фестивалі Інтернаціонального Інституту. В міжчасі вже й 10 Відділ зголосився зложити жертву праці в користь Фонду Пятсот.

Черговим кроком Комісії Фонду Пятсот є контакт із Американським Червоним Хрестом. В тій цілі голова комісії дня 23 січня відвідала централю АЧХ у Вашингтоні й перевела конференцію з відповідальними чинниками. Про вислід цієї наради зможемо подати в черговому числі.

КНИЖКА ДЛЯ НАВЧАЛЬНОЇ СТАНИЦІ

Із книжок, надісланих під ялинку, творять навчальні станиці у Німеччині свої бібліотеки. Дуже мало читачок відгукнулось на наш заклик. Але це лиш початок. Віримо, що зрозумієте голод української дитини за книжкою й надішлете її.

Дитячих книжечок тепер подостатком у наших книгарнях. Вони недорогі і пересилка друків небагато коштує. Постановіть вислати її цього місяця на таку адресу:

Mrs. Olga Pawlowska, Dachauerstr. 9 Muenchen 2, Germany з допискою (books).

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Пояснення до приписів

У ч. 10, 1956 є припис „Шинка із склицею“, а не подаєте, як ту склицю робити. Також у приписі „Драглина зі сливок“ подано поміж складниками желатину й не сказано як вона по-англійськи називається. Читачка з Дітройту

У приписі „Шинка із склицею“ є дуже точний опис склиці та її складників. Прошу тільки уважніше прочитати. Желятина зветься по-англійськи gelatine.

ПРЕСОВІ РЕФЕРЕНТКИ, УВАГА!

Незабаром розішлемо до Відділів списки передплатниць із кожної місневости. Прохаємо переглянути і впевнитись, хто саме з Вашого Відділу вже передплатив „Наше Життя“. Це допоможе Вам порозумітись із тими, що ще не стали його читачками.

Бо ж кожна жінка знайде для себе багато цікавого в нашому журналі! Найкращий доказ, що багато нечленок США передплачує його. Тим більше повинен цікавити членок, що їх він звязує тісніше з організацією . . .

ПОДБАЙМО ПРО ПАСКУ

Коли появилсь у „Нашому Житті“ (гл. ч. 4, 1956) нарис М. Слюсарчук п. н. „Три пасочки“, виринула думка розглянути точніше українську паску. У наших Відділах є майстри цього діла. Шкода, щоб знання про українську паску пропало разом із ними. А на рідних землях воно ледве чи збережеться.

Тому виринуло бажання влаштувати конкурс пасок. Це могли б у передсвятчному часі перевести Відділи США, а в округах Окружні Ради. Вправні господині, що пам'ятають, як колись пекли паски у їхньому селі, радо візьмуть у цьому участь. Коли вже будуть спечені паски, можна влаштувати показ їх і при цьому признати нагороду. Нагороджені паски треба б сфотографувати й заложити альбом нашого обрядового печива у Музею США.

Управи Відділів! Обговоріть на найближчих зборах конкурс печення пасок!

ВЖЕ ПРИБУВАЮТЬ ПЕРЕСЕЛЕНІ

У кожній місцевості вже є одна-дві свіжо переселені родини. Їм тяжко ставити перші кроки. Пригадайте собі, як ви почувались у тому часі! Чи не хотіли б ви допомогти такій свіжо переселеній родині?

Багато Відділів США, що виставили ашуранси, вже зголосились прийняти одну чи дві родини. Це значить — знайшли для них приміщення на перший час, підшукали працю і допомогли поставити перші кроки. Незабаром подамо перегляд цієї допомоги.

Пригадуємо це й другим Відділам США, що ще не подбали про те. Кожна свіжо поселена родина збільшує нашу громаду і придбає нам до Відділу нову членку!

Жінки в ООН

Жінки — делегатки на Генеральну Асамблею — це найвищий шабель в ієрархії ООН. Обсерватори твердять, що кількість делегаток зростає з кожним роком. Але бувають і винятки. На минулій 10-ій Асамблеї було значно більше делегаток, ніж є їх на біжучій 11-ій.

Є держави, які зовсім не делегують жінок: передовсім усі мусульмансько-арабські країни. Це пояснити можна релігійно-громадськими поглядами і звичаями. Лиш і в тім світі вже почалася „революція“: арабський Ірак кілька літ делегує жінку — високого урядовця міністерства закордонних справ, а нова мусульманська держава Пакістан — на минулу Асамблею вислала одну з найвидатніших своїх жінок Бегум Рахімтула.

Але чому багато інших держав „не люблять“ делегувати жінок? Напр., Італія, Еспанія, Південна Африка, Австрія, Бельгія, Португалія, ну, й на велике здивування, Франція? Чи може тому, що вважають, що дипломатична діяльність це не „жіноча справа“? А може то залишки минулих „ідеологій“ про підрядність жінки в громадсько-політичній житті?

Делегатки до ООН — це жінки, що займають високі й відповідальні становища в своїх країнах. Кілька прикладів: одна з найстарших (під оглядом каденції) делегаток, п-ні Улла Ліндстром, міністер шведського уряду; др. Ангі Брук — заступник державного прокурора Ліберії; п-ні Арталі Марзукі — шеф політичного департаменту міністерства закордонних справ Індонезії. Багато членок парламента: Англії, Норвегії, Фінляндії...

Країни „советського бльоку“

завжди мають делегаток, — тепер вислали „наукових жінок“: з України В. Я Білай, професор Інституту мікробіології Академії Наук, з Білорусі — т. А. Новікова, директор Інституту Історії; лиш властива советська делегатка З. Міронова має скромний (але напевно багатозначний) титул: товариш голови московського міського Виконкому. Польща делегувала Е. Красовську — товариша міністра вищої освіти...

*

На властивій Генеральній Асамблеї делегатки виступають лиш у виїмкових випадках. Там промовляють здебільша голови делегацій.

Як відомо, один рік була головою Асамблеї пані Пандіт. Був то правдивий тріумф „рівності жінок“, коли за маленьким президентським столиком, ви бачили одночасно й величну й екзотичну жіночу постать, неодмінно в національному строю, живу емблему одного з найчисленіших у світі народів, який лиш кілька літ тому зачав своє нове, незалежне життя... Звичайно, голова промовляє на Асамблеї дуже рідко...

А тепер виступає лише Голда Меїр, міністер заграничних справ Ізраїлю й голова делегації. Має вона виїмково тяжку ситуацію: треба виступати й боронити справу, яку всі об'єднані народи осуджують... Часами здається, що промовляє вона не до делегатів, що сидять на залі, бо вони вже „мають свою думку“ й їх не переконаєш, а до людей поза стінами чудернацьких будинків ООН.

Жінки натомість панують до деякої міри в одній із найважливіших діянок ООН: в Третьюму Комітеті Генеральної Асамблеї, де обговорюються суспільні проблеми. Там від кількох літ дебатуєть-

ся над проектом міжнародної конвенції про права людини; от недавно закінчили розмови про міжнародну конвенцію, про державну приналежність заміжніх жінок (до речі й при обговоренні цієї справи навіть доходило до гострих дискусій поміж представниками двох світів!) Обговорюються на Третьюму Комітеті й біженецькі справи. Тому й жінки-делегатки тут „грають першу скрипку“. Це ж зрозуміле. Бо ж до біженецької справи крім розуму, холодного обрахунку, дипломатичних комбінацій, треба ще... серця. Просто серця... А хто це зробить краще, як жінка? Одним із доказів впливу жінок на 3-тій Комітет є вибір референта, яким є пані д-р Грацієла Кван — делегатка Гватемалі. Вона буде, значить, другою жінкою побіч п-ні Меїр, що виступатиме на Генеральній Асамблеї.

Очевидно — участь жінок у працях ООН не обмежується лиш Третім Комітетом. У працях інших комітетів, а в першій мірі 4-тому Комітеті, де обговорюються справи територій, які перебувають під опікою ООН, дуже помітна участь жінок-делегаток.

Слід пригадати, що від кількох літ головою Адміністративного Трибуналу ООН є п-ні Поль Бастід, видатна правничка Франції. Крім того велика є участь жінок у спеціальних агенціях ООН, як Міжнародна Організація Праці (ІЛО), ЮНЕСКО й ін., не кажучи вже про виконний апарат ООН.

Для нас українців найбільше інтересу представляє тепер Третій Комітет. Бо ж українці становлять і тепер одну з найчисленніших груп у біженецькій громаді. І там, не називаючи нас, про нас говорять. Але про те згадаємо в черговому числі.

Б. Лаврівський

Комісія збирання матеріалів для ЕУ збрала й подала дані про громадських діячів, що були відомі, або діють ще тепер у громадському житті. Це жінки, що стояли на провідних позиціях, були громадськи активні чи переслідувані за свою громадську працю. Починаємо список прізвищ на букву Б:

Бабенко Віра (1902—1921), родом із с. Веселі Терни на Катеринославщині, гімназистка, звязкова українських повстанчих штабів, післанець Окружного Повстанчого Штабу Катеринославщини до уряду Укр. Нар. Республіки на еміграції в Тарнові у березні 1921 р. Успішно виконала своє завдання. Під час наради Повстанчого Штабу захопили її більшовики разом із провідниками повстання і закатавали 7. вересня 1921 у Катеринославі. Її постать стала символом жінки-героїні визвольних змагань.

Багринівська Параскева, нар. 1888, родом Проценко, дружина Багринівського Миколи, активна членка українських товариств у Петербурзі в рр. 1913—1917, потім у Києві, довголітня голова Союзу Українок Волині (1931-1939), заарештована більшовиками, у 1941-42 член-співробітниця Миської Управи в Києві, тепер у ЗДА.

Базилевич Дарія, родом Гриневич (1882-1953), учителька, працювала активно у „Просвіті“ на Вінниччині, член Союзу Українок у Кам'янці у 1919 р.

Бандура Ольга, родом Нагай, нар. 1913 р., інженер-метролог, дружина Івана Бандури, довголітній член управи Союзу Українок Аргентини, член управи і референтка жіночих справ в Українській Центральній Репрезентації в Аргентині, старша сестра при Братстві св. Покрови в Буенос-Айрес.

Баран Аңна, нар. в Зах. Україні, від 1948 р. в Канаді, співосновниця Саскатунського Відділу Ліги Українських Католицьких Жінок, довголітня членка управи ЛУКЖ у Саскатуні.

Баран Блянка, нар. 1896, родом Гаврисевич, у другому шлюбі Бачинська, основниця першого Союзу Українок у Кам'янці в 1919 р., член управи Укр. Червоного Хре-

ста у 1919 р., містоголова Укр. Нац. Ради Жінок, 1924—1939 голова Української Секції Міжнародної Ліги Мири і Свободи у Львові, містоголова Союзу Кружків Рідної Школи у Львові, 1926-1939 голова й організаторка жіноцтва УНДО, член президії Т-ва „Рідна Школа“ у Львові, голова делегатури Обєднання Українських Жінок в Інгольштадті в рр. 1953-55, тепер у Німеччині.

Басараб Ольга, родом Левицька, (1890—1924), абсолютка вищого торговельного курсу у Відні, член віденського студентського т-ва „Січ“, член першої жіночої чети УСС у Львові, активна діячка „Просвіти“ у Львові, член Комітету Допомоги Раненим у Відні. За освітню роботу серед вояків дістала відзначення Австрійського Червоного Хреста. Працівниця Комітету Допомоги цивільному населенню зайнятих земель, що його піддержувала американська організація „Крістіен Гералд“, член управи Українського Жіночого Союзу у Відні. Організаторка українських військових зєднань із вояків демобілізованої австрійської армії. Як членку Української Військової Організації (УВО) її заарештувала польська поліція і вночі з 12. на 13. лютого замучила під час слідства. Її постать стала символом героїського спротиву проти окупанта західних земель. (Далі буде)

ПРАЦЯ ДЛЯ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ

Бажаючи подати якомога повний матеріал про громадських діячів, що були переслідувані, вивезені чи знищені більшовиками, Комісія збирання матеріалів для ЕУ прохає всіх, що знали б про таких — зголошувати їх дані. Потрібне ім'я, прізвище і повний життєпис, але в разі неповних відомостей будемо вдячні за кожну, хоч би й найменшу вістку

Олена Залізник,
голова

Комплет журналу (7 чисел)
„Громадянка“ коштує 1 дол.

У цьому місяці канцелярія Федерації розіслала членам-організаціям книжку „Українське Жіноцтво Дітройту“, що дає повну картину життя і праці нашого жіноцтва у Дітройті впродовж 35 літ. Примірники книжки подарували для тієї цілі Злучені Жіночі Організації Дітройту, за що складаємо їм щире подяку.

До цього долучуємо відбитку дитячої сторінки „Веселий струмок“, що появилася накладом кооперативи „Базар“ у Філадельфії. У весняному й літньому часі там знайдеться матеріал, пригожий для виховної праці з дошкільнятами. За цей дарунок складаємо кооперативі „Базар“ щире подяку.

Обі книжки повинні увійти до бібліотек наших членів-організацій.

НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД СФУЖО

Недавно тому Злучені Жіночі Організації Дітройту зложили на видавничий фонд СФУЖО суму 500 дол., як гонорар за редагування книжки „Українське Жіноцтво Дітройту“. Тому, що редакторка її п-ні Л. Бурачинська відмовилась від нього, Злучені Жіночі Організації Дітройту призначили цю суму на видання книжки її пера.

НА ФОНД ПЯТСОТ

Клич Фонду Пятсот знаходить щораз більше зрозуміння. Ще заки обізвались на нього наші члени-організації, — надіслав пощире привітання до наших починів. Це Марійська Дружина в Едмонтоні прислала 25 дол. і тим започаткувала створення Фонду Пятсот при СФУЖО.

НА ПРАЦЮ СФУЖО

Жіночі організації виявляють щораз більше зрозуміння для завдань СФУЖО. Недавно тому 64 Відділ СУА у Нью-Йорку зложив пощире привітання до цілі СФУЖО з нагоди закінчення свого громадського року. Який гарний почин! За пощире привітання у сумі 17.50 дол. складаємо щире подяку.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1957

ІЗ ЖИТТЯ НАШИХ ЦЕНТРАЛЬ

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК У ВЕНЕЗУЕЛІ

Як більшість наших центрів, розкинутих по далекому світі — й Каракас переходить тепер кризу через виїзд наших людей. Під тим кутом ОУЖ Венесуелі перевело свої загальні збори дня 2. вересня 1956. Але звіт управи був такий оживлений що познач якогонебудь занепаду в ньому непомітно.

Звіт склала голова ОУЖ п-ні Емілія Слюсар. Праця ОУЖ йшла в двох напрямках — виховному й імпрезовому. Коли тільки вибрано управу, вона заходилась коло створення школи українознавства у Каракасі. Спільно з Укр. Громадою та Укр. Молоддю урухомлено її дня 13 серпня 1955 р. використовуючи час літніх ваканцій. Водночас зорганізовано при школі Батьківський Комітет. Навчання провадив у школі голова Укр. Громади п. В. Васюк. Школа вимагала постійної опіки, яку Об'єднання Українських Жінок їй давало (букварі, приміщення). Завдяки старанням Батьківського Комітету школа розросталась і при кінці 8 місяців уже начислювала 48 учнів. Тоді створено іспитову комісію, до якої увійшла представниця ОУЖ, виділено краще підготованих учнів так що школу можна було поділити на дві класи. Навчання перебрала п-ні М. Беневич.

Школа перевела кілька дитячих імпрез, що зеднали їй признання української громади. Це були — вокально - музикальний дитячий вечір і дитяча ялинка, де діти вивели дбайливо підготовану програму. Тому й відважились виступити у Різдвяній програмі Клубу Євгенія Мендози, дитячій імпрезі венесуельських дітей. Українські танки й колядки мали такий успіх, що їх запрошено для виступу в телевізії.

Танцювало шість пар у гарних стилевих, народніх строях. Цей виступ ішов на користь притулку для дітей імгрантів, що його саме засновано в Каракасі. Венесуельський Червоний Хрест, що переводить цю акцію, погодився потім дати в притулку приміщення на

другу школу українознавства, що в міжчасі заснувалась. Слідував ще один виступ дітей у великому приватному клубі, що приніс матеріальний дохід. Його повернено на потреби школи.

Коли виявилась потреба створити другу школу українознавства, ОУЖ знов доложило усіх старань, щоб забезпечити школу всім необхідним. Навчання у цій школі обняв о. мітрат Довгаль.

У ділянці імпрез Об'єднання Українських Жінок також тісно співпрацювало з Укр. Громадою. Чи то у Святі Хрищення України, Першого Листопада, академії Мітрополита Шептицького, в академії 22. січня, святі 17-ої річниці проголошення Карпатської України та концерті Т. Шевченка — всюди ОУЖ допомагало, як своєю участю так і організаційно. Коли наспіло від СФУЖО повідомлення про жертву 500 погиблих у Кінгрірі, тоді Об'єднання Українських Жінок перевело жалібні сходи з участю всіх наших громадських організацій. Про цю імпрезу подали ми свого часу точний звіт. У травні 1956 влаштував ОУЖ жалібні сходи в честь покійної голови СФУЖО Олени Кисілевської. ОУЖ прийняло також активну участь у відзначенні 30-ої трагічної смерті Гол. Отамана С. Пеглори. У липні ОУЖ разом із Укр. Громадою взяло участь у положенні вінка в день державного свята Венесуелі.

У своєму звіті підкреслила голова напрямні, якими руководилась — збереження нашої дітвори та порозуміння і співпраця з усіма чинниками української громади. Це й дало свій вислід у підсумках праці і вказало дорогу ОУЖ на майбутнє.

Із дальших звітів вийшло, що управа відбула 16 засідань, що теж свідчить про її рухливість. Слабо була поставлена справа членських вкладок. Грошових приходів було 2.609 боліварів, що їх принесли імпрези.

Під час дискусії виринула справа поширення ОУЖ при допомозі філій по містах, де є більшші наші центри. Вирішено наперед перевести заснування філії в іншій ділянці Каракасу.

Слідував вибір управи. Вистав-

АНКЕТА М. М. М.

Впродовж січня стали прибувати анкетні листки, що ми розіслали нашим членам-організаціям. Першу посылку надіслав Союз Українок Австралії, що обслідував групу із 10 працюючих матерей у місцевостях Мелборні, Кю і Фіцкрой. Три з них працюють у домашньому господарстві, три у фабриці, три у крамниці, а одна у ресторані. Відповіді опрацьовано дуже дбайливо і з них можна дістати повну картину спонук труднощів працюючої матері-українки.

Друга посылка наспіла від Об'єднання Українських Жінок Англії. Там обслідувано групу 4-ох жінок у місцевості Нотінгем. Із них 3 працюють у шитті, а одна у пральні. Відповіді не були надто вичерпні, але також дали задовільну картину їх життєвих умовин.

Цікава була відповідь Жіночої Громади в Чіле. Там знайшлась поміж матерями тільки одна, що працює заробітково й це вона повнила анкетний листок. Як пояснює голова п-ні Гумінілович: у цій країні заміжні жінки здебільшого не працюють, бо жіноча праця лихо платна й немає в мій великого вибору. Цю її відповідь теж можна вважати причинком до анкети.

Разом із попередньою посылкою ми обслідували умовини нашої матері в чотирьох країнах. Переложивши текст відповідей на французьку мову, ми вислали їх до Світового Руху Матерей. Про відповіді, що наспіли по замкненні числа подамо пізніше.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО!

На бажання вишлемо програму праці.

лено дві листи, з яких перша перейшла з великою більшістю голосів. До нової управи увійшли п-ні О. Бошко, голова, п-ні Ст. Филипович, секретарка, п-ні д-р С. Припхан, скарбничка, п-ні М. Беневич, культ.-освітня референтка. До контр. комісії увійшли: п-ні Коваль, Грицуляк і Карпак.

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

The Sacrifice of Life

The Ukrainian women have been continually paying homage to the heroines of the Ukrainian people. The women of Ukraine have made many sacrifices in their nation's struggle for freedom and independence. Those who sacrificed their lives for liberty of their country, had been driven by the highest patriotic motives, by the love for their native land that burned in their hearts.

There have been many such figures across the ages of Ukrainian history. However, the most recent and prominent were the two whose anniversaries we have been observing in February. These are Olga Bassarab who was tortured to death in a Polish prison in 1924, and Olena Teliha who was executed by the Nazi Gestapo in 1942.

The fight of the Ukrainian people for freedom continues. Even the political prisoners in concentration camps go on strike in order to bring about relief for the tormented fellow men. They are sacrificing their blood and their lives. The murder of 500 women in the concentration camp at Kingir, Kazakhstan, shook the opinion of the free world.

The sacrificing of life is the highest self-denial of a true patriot.

In a free land this motive is not appreciated as well as it is in a country where freedom is suppressed by arbitrary usurpers. In a country where every one cherished freedom, well-being and progress, the humans strive for other things. They are beckoned by achievement of art, science, technical skill and ingenuity as well as higher standard of livelihood. True, they are making their

sacrifice on the march of progress, and thus are not showing so much attention to the desperate call and struggle of distant peoples in fetters.

Freedom is the basic prerequisite for the growth and progress of every community. Hence the human race has been impelled to wage long strife for it and has been suffering and sacrificing in order to attain it. Not alone the chosen ones by destiny, the heroes, but likewise the entire mass of the people aware of its goal, has been engaged in the struggle. And after one rank has fallen, it has been replaced by another one which has continued the resistance.

We have recently seen an example of armed resistance during the revolt in Hungary. The free world had a glimpse of rising in arms of a small yet determined nation against the overwhelming odds of the Soviet colossus. Thousands of Magyar patriots, including women and children, died for liberty of their homeland.

Ukraine has been carrying on such struggle for freedom for more than 36 years. Along with armed revolts that have been breaking out at intervals after both world wars, the strife has continued in various ways and spheres. Still such form of the struggle required the greatest sacrifice — that of human life.

Ukraine has been paying amply her tribute. The Ukrainian women, in particular, have been offering in sacrifices hundreds and thousands of lives.

Therefore, our commemoration this year of the Ukrainian heroines has a singular meaning — to glorify the sacrifice of life for freedom of one's country.

One may truthfully say that most blood has been voluntarily shed for freedom of the nations that had at one time been enslaved. Thus we must perceive the noble emotions of the idealists and ought to avow the highest esteem for their desire and striving to gain human rights for their people.

The Ukrainian women's organizations in the Free World are now getting ready to pay respect to the memory of our heroines. Our choirs, conductors and musicians are cooperating in preparing special programs. In large cities more imposing academies are to be arranged, while in smaller communities rather modest concerts will take place. However, each Ukrainian community in every town will commemorate our heroines.

A YOUNG UKRAINIAN SINGER

The Ukrainian immigrants bring into a country of their resettlement the man-power not only but also their artistic contribution. This we may say of a young Canadian singer, Miss Lessya Zyubrak who recently appeared at the All-Canadian contest titled "Singing Stars of Tomorrow." Her singing at this concert has been honored by the highest reward.

Lessya was born at Prince Albert, Saskatchewan. She graduated from a conservatory of music and from a school of operatic singing at Toronto, Ont. There she first appeared in the opera "Joyful Mystery."

She has been often singing on the radio and in special CBC programs. Lessya signed a contract with RCA-Victor Company which is going to record her songs.

INDEPENDENCE OF UKRAINE SENATOR SMITH ON

Senator Alexander Smith (R., N. J.) made on January 17 last the following remarks in U. S. Senate at Washington:

Thirty-nine years ago the Ukrainian Parliament proclaimed Ukrainian independence, and a treasured goal towards which these hardy people had been striving for one thousand years, had been attained. Hardly had this triumph occurred, however, when the dark shadow of the new and autocratic communist Russia began to subjugate this free republic.

The undying devotion of these forty million people to freedom and the right of self-determination which has been such a glorious part of their history, could not be shattered by Soviet tyranny, and on January 22nd celebrations across this country will join the free world in saluting this anniversary of Ukrainian independence.

Their beliefs in the right of free world in saluting this anniversary of Ukrainian independence.

Their beliefs in the right of free selection, the right to determine their own form of worship, are even now being uplifted by the growing opinion of the world that no slave state can forever withstand the onslaught of people determined to become free. In his State of the Union Message President Eisenhower referred to this powerful surge to "satisfy these human aspirations." "The changes already accomplished," he stressed, "foreshadow a world transformed by a spirit of freedom." The President concluded this part of his message with these significant words: "In the main, today's expressions of nationalism are in spirit, echoes of our forefathers' struggle for independence."

And so on this anniversary of Ukrainian independence let us in America recall our own devotion to human liberty and progress and send our expressions of friendship and hope to the valiant people of the Ukraine.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1957



Most Rev. Ambrose Senyshyn, Ukrainian Catholic Bishop of Stamford Diocese, opened on January 22 the session of the U. S. Senate with the prayer for United States and Ukraine. Above: Prof Lev Dobriansky, Bishop Senyshyn (in the center) and Senators.

THE ASSOCIATION OF UKRAINIAN WOMEN OF VENEZUELA

The sorry plight of Ukrainian people dispersed hundreds of thousands of Ukrainian men and women all over the Free World. Their large communities, like those in United States and Canada, have formed numerous and extensive organizations. In some countries, however, notably in South America, the Ukrainian immigrants have settled in rather smaller numbers which are nevertheless shaping the organizations of their own. For they are aware that in union there is strength, and that cooperation begets assistance and self-reliance.

In Caracas, Venezuela, where there is a small Ukrainian community of newcomers, the active Ukrainian women organized in 1950 the Association of Ukrainian Women of Venezuela. Since then the organization has made notable progress in the Venezuelan capital. It lent its assistance in the efforts to construct the Ukrainian National Home which serves as the center of all Ukrainian activities.

The Association also established a kindergarten for Ukrainian children and subsequently an eve-

ning school where Ukrainian language and history is being taught. And primarily the society has been caring for instructing its members in varied fields of knowledge.

Last October, 1956, the Association held its annual meeting. The report of the direction demonstrated a satisfactory work during the year gone by and marked to create its filiation in another section of Caracas. The organization is now headed by Mrs. O. Boshko.

Eternal vigilance is the price of liberty.

Wendell Phillips

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian

National Women's League
of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945



UNWLA Highlights

The annual meetings of the Supreme Council of the Ukrainian National Women's League of America was held on January 26 and 27 in its home office at Philadelphia.

The members of the Supreme Council presented their reports and discussed the projects of the Regional Councils. The conference was fruitful, evincing many thoughts which led to accepting important decisions. The members of the Supreme Council will soon be able to inform the UNWLA Branches about these proceedings.

The Regional Councils of UNWLA are calling, at the request of the Committee of 500, a Conference of the Presidents of the UNWLA Branches. The objective of the Conference will be to outline a plan for increasing the membership of our Organization. This is in answer to the call by the Regional Council of Detroit — to gain in every region 500 new members for our Branches in memory of 500 heroic Ukrainian women murdered by bolshevik tanks at Kingir, Kazakhstan.

The reports of the annual meetings of the Branches should be sent as soon as possible to *OUR LIFE*, so that they may be printed in the next issue.

Our duty is likewise to constantly remember and arrange collections for the Press Fund of *OUR LIFE*. We ought to support the public tribune of our patriotic Organization.

The new officers of the Branch should check up whether its obligations to the Central Office had been completed in due time. All remaining dues must be remitted promptly, so that your Branch would start the year with a clean slate.

What about some party or diversion during the carnival? Is your Branch planning such an entertainment? It is always a fine occasion for better acquaintance in a cheerful atmosphere. To cultivate friendliness and good social life is one of main objectives of our Organization.

FOR SCHOLARSHIP FUND

Lesia Ukrainka Chapter 37

In memory of the late Katherine Oleskew, 75-year old mother of Anastasia Volker of Chapter

37, contributions for the Scholarship Fund of SUA were made by the following:

Mrs. Tekla Prymack, sister of the deceased \$5.00, Donia Demaray \$5.00, Mary Stradowsky \$10.

UKRAINIAN DISHES

Veal Stew

(Goulash) — 4 servings

1 lb. cubed veal
flour
1 onion chopped fine
1 T. fat
salt and pepper to taste
½ cup water
½ cup sour cream
1 tsp. paprika

Roll cubes of meat in flour until well covered and fry in the hot fat until golden brown. Add chopped onion, salt and pepper and brown slightly.

Add water and simmer in covered skillet 30 minutes, stirring often.

When ready to serve stir in sour cream and paprika.

Serve with fluffy rice or macaroni.

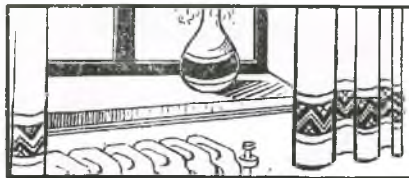
Ukrainian Mayonnaise*

1 egg yolk
½ pint salad oil — chilled
juice of ¼ lemon
salt

Beat egg yolk in bowl. Beat in salad oil a few drops at a time until mixture begins to thicken. Continue to beat steadily while adding lemon juice, then rest oil a little at a time. Add salt last.

* Although one finds many good brands in the markets there is a very different and distinctive taste to home made mayonnaise. It is fun to make and a joy to eat. Be sure oil is chilled.

When you change your address don't forget to send ten cents for cost of printing.



У НАШІЙ ХАТІ

Дещо про лікування зубів

Дуже добре знаємо, яке велике значення має превенція (профілактика чи запобігання) кожного хворіння. Так само важно це є і для наших зубів.

Щоб запобігти зубним хворобам — головні з них: карієс та періодонтальна хвороба — мусимо слідкувати за гігієною зубів та рота вже від дитинства, чи властиво ще перед народженням дитини: вагітна жінка мусить мати достатню кількість білків, товщу, цукрів, мінералів та вітамінів у своїй їжі, щоб не тільки оберетти себе від зубних хворіб, але й дати дитині потрібну здорову основу для розвитку зубів.

Також правильна дієта у дитини має вплив на нормальний розвиток та ріст здорових зубів. Доказано, що велика кількість солодкого, особливо поміж головними трьома їжами — сніданком, обідом і вечерюю — спричиняє втворення карієсів. Нове відкриття впливу флюориду в воді до пиття має велике значення на побороення карієсів. Приблизно на половину зменшилося число карієсів у дітей, що пють воду із флюорідом. Теж деякі фірми виробляють зубні пасти з додатком флюориду. Однак найкорисніше впливає флюорид, що є у воді до пиття (один до міліону), під час розвитку зубів, с. т. в дитячому віці. Коли його немає у воді природньо, тоді можна додавати його штучно.

Потрібно також слідкувати за гігієною зубів і рота. Найкраще чистити зуби після кожної їжі, або принаймні вранці й увечері. Якщо не можемо цього робити, то треба хоч виполокати уста, що трохи допоможе позбавитись рештків їжі зпоміж зубів. Рахується, що найкращий час для втворення карієсів — це перші 10-15 хвилин після їжі; тому треба якнайскорше після їжі вичистити зуби.

Для збереження здорових зубів якнайдовше мусимо відвідувати зубного лікаря для оглядин зубів регулярно, раз чи два рази на рік. Діти також мусять бути під постійним доглядом зубного лікаря вже приблизно від 3-ох років, коли всі молочні зуби повиростали. Бо охоронення молочних зубів має значення й для втворення здорових перманентних зубів. Тут хочемо пригадати матерям, що перший сталий зуб — перший моляр — виростає у дитини між 6 та 7 роком. Він являється основою правильного росту всіх зубів. Тому особливо важно заховати його здоровим до кінця життя. Отже тому дуже важно для дітей відвідувати зубного лікаря систематично двічі на рік.

Крім втворення карієсів у дітей ще треба слідкувати за правильним положенням сталих зубів під час їх росту, щоб запобігти ортодонції — вирівнюванню зубів чи уміщенню їх у правильне положення для нормального скусу, конклюзії зубів.

У дорослих крім карієсів часто трапляється хвороба ясен — піорея або періодонтальна хвороба. Одною з причин цього є недоержання гігієни зубів та рота, втворення каміння на зубах, що подразнює довколишні ясна. Ці зміни — періодонтальна хвороба — часто бувають спричинені деякими хворобами: як цукровий діабет (цукриця), хвороби внутрішньої секреції, недостаток вітамінів „А“ та „С“, отрута ліками; як також і під час вагітності.

Превенція зубних хворіб не є новинкою в медицині. До цього більшість з нас привикла і старається дотримуватись головних принципів гігієни зубів і рота.

Щож до лікування зубів, то в модерній медицині є багато нового. Найчастіше що нас може вражати тепер — це більш радикаль-

ний спосіб лікування, який у той же час і більш раціональний. Коли карієс є глибокий так що для правильного лікування потрібно зуб умертвити, то такий зуб тепер вмирається. Бо мертвий зуб, що має зменшену віталіту, підлягає скорше інфекції; бактерії проростають мертвий зуб, подразнюють тканини навколо зуба через природній отвір у корні зуба, а організм як захист втворює гранулом — мішочок на верхку корня наповнений гноем. Цей мішочок зявляється фокусом інфекції, який може прорватися до кровообігу й рознести інфекцію до різних органів та викликати там хвороби, як напр. артритіс, бактеріяльний ендокардіт, Людвікову ангіну, сепсіс та ін. А також може спричинити місцеве запалення: періостит, абсцес, остеомиєліт, хронічну фістулу та ін. Щоб уникнути всіх цих дуже серйозних комплікацій, треба зуби лікувати своєчасно та радикально.

Для точного визначення зубних хворобливих процесів дуже добре допомагає дослідження рентгеном, що особливо необхідне для діянози хворобливих змін на корні зуба.

Щодо штучних зубів, то тепер частіше заміняють вирвані зуби не засадженням містків, а вставляють зуби прикріплені на пластинках — протези, які можемо виймати та чистити. Цей спосіб є більш раціональний, бо по-перше, не мусимо спилувати здорових зубів, щоб насадити коронки, які тримають штучні зуби; по-друге, правильно зроблені протези не подразнюють ясен, як це часто роблять коронки, особливо за кілька років, коли ясна опадають і коронки не прилягають щільно до ясен; по-третє, можна краще додержувати гігієну зубів і рота, маючи протези. Матеріяльно протези також більше виплачуються,

Молодим господиням

Знов кілька порад при печиві, що придадуться. Їх випробували досвідчені господині за довгі роки своєї праці.

Дріжджеве печиво мастимо звичайно розбитим яйцем, щоб воно дістало гарний полиск. Куди краще буде блищати, коли помастимо його тільки розбитим жовтком.

Тісто на пампушки дуже вибагливе. Температура в кухні мусить бути однотайно тепла, інакше не підрастуть. Коли викладаємо його на стільницю, висипану мукою, вважати, щоб тісто не втягнуло при тачанні надто багато муки, бо обважніє.

Чекояду, що її даємо до начинки, треба розтопити до м'якості. Вона тоді гаряча й може розрідити другі складники начинки. Розтерши чекояду з ними, треба підождати, щоб начинка прохолола, тоді стужіє.

Родзинки треба докладно обмити лігнью водою. Щоб мокрі не входили в начинку або тісто, треба обмити їх заздалегідь і поставити, щоб обсохли, або витерти чистою стиркою.

Маса тертого маку, що йде до печива, мусить бути позбавлена рідини. Тому її підсмажуємо. Поклавши на пательню трохи масла з цукром, щоб розтопилось, вкидуємо на це тертий мак і висмажуємо так, щоб якнайбільше соку випарувало. Щойно тоді маса, коли прохолоне, відповідна до маківника і перекладанця.

бо коштують дешевше та можна легше й дешевше додати дальші штучні зуби до протези в разі потреби, ніж до містків, які тоді треба переробляти.

Отож, щоб як можна довше захоронити свої зуби здоровими, мусимо дотримуватись гігієни зубів і рота та регулярно відвідувати зубного лікаря для перевірки стану здоров'я зубів.

До того треба ще додати, що теперішнє лікування зубів є безболісне: як екстракції, так і борування. Бо при кожному процесі лікування, який може спричинити біль, дають застрики для знечущення.

д-р Зоя Плітас

Наше обличчя

Товста шкіра

Шкірні залози, що продукують товщ, працюють занадто пильно. Через те шкіра покривається поволокою товщу і кажемо, що вона „блищить“. Часом це завважається тільки в часі дозрівання, а пізніше шкіра повертається до нормального стану. Але буває, що це є постійним недоліком і цьому можна зарадити тільки дуже дбайливими заходами.

Товсте лице миємо милом. Звісно, мило треба добирати дуже дбайливо. Покриваємо лице мильною піною, стираємо її намоченим рушником, а потім сполікуємо м'якою або зм'яченою водою. Це треба переводити вранці й увечері кожного дня. Тому, що товсте обличчя впродовж кількох годин знов покривається верствою товщу, треба й у день стерти його спеціальним чистильником із допомогою паперової серветки.

Тепер косметичний промисл продукує багато різних засобів чищення товстої шкіри. Дерматологи поручають спеціальні синтетичні рідини, є також чистильники у формі плитки або штапки. Їх можна вживати також із твердою водою, бо вони обчислені на те, щоб неутралізувати її мінеральні складники.

Всі чистильники, що вміщують у собі товщ чи оливу, хоч би у малій кількості, не сповняють вповні свого призначення при товстій шкірі. Все одно треба застосувати, для докладного очищення, мішанку на алкогольі.

Нещастям товстої шкіри — це поширені пори й угри. Пори нашої шкіри — це маленькі отвори для волосків, хоч вони й не все видні для ока. Коли шкіра виділює забагато товщу, тоді ці отвори поширюються.

На жаль, нема засобів, щоб на постійно стягнути поширені пори. Коли б виділювання товщу зменшилось, тоді вони природно стягнуться. Чистильники на алкогольі і зимна вода стягають їх на якийсь час.

Те саме з уграми. Позбутись їх можна лиш усунувши підложжя товстої шкіри або через уміле видушнення.

Пампушки

Потрібно:

- 2 ф. муки
- 8 яєць
- 2 склянки молока
- $\frac{3}{4}$ горнятка цукру
- 1 $\frac{1}{2}$ унції дріжджів
- 1 чарка руму
- 1 цитрина (шкірка)
- 4 ложки топленого масла

Приладження тіста: Окремо розробити муку з дріжджами. Взяти $\frac{3}{4}$ горнятка (капа) муки і запарити киплячим молоком, щоб тісто було густе, як лемішка. Коли вихолоне, додати дріжджі, розроблені у двох ложках теплого молока, добре вимішати, присипати зверху мукою і поставити в тепломі місці, щоб підросло. Потім втерти жовтка з цукром аж побіліють, вляти до розчини, додати пересіяну решту муки, 2 склянки теплого молока, чарку руму, шкірку з цитрини і дрібку соли. Місити годину, а при кінці влити 4 ложки холодного, топленого масла без осаду. Разом вмісити і відставити, щоб підросло.

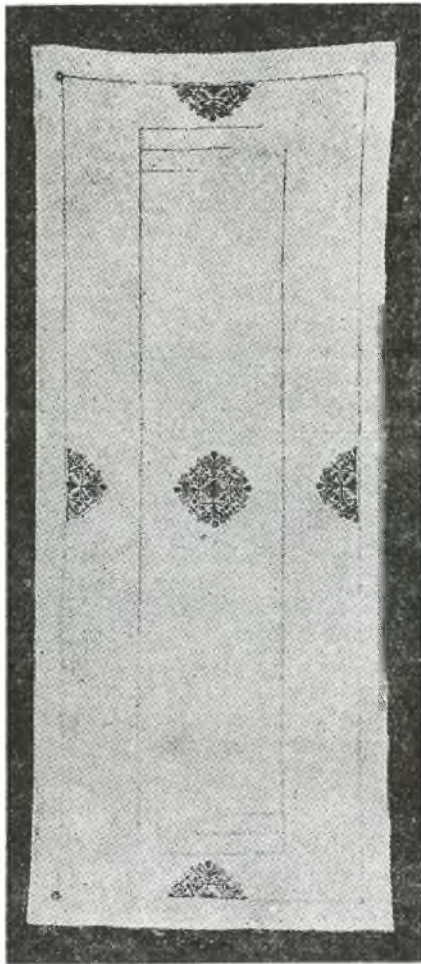
Вироблення. На стільницю, посипану мукою, вийняти половину тіста, розплескати легко руками, щоб тісто було грубе на $\frac{3}{4}$ інча. Потім укладати на тісті раз за разом, у віддалі що 2 інчі вариво з вишень без соку, або рожу. Полишений край тіста закинути потім на це. Викроювати склянкою пампушки так, щоб вариво знайшлося по середині. Викраїні пампушки уложити на серветі, посипаній мукою. Коли підрастуть — смажити, а рівночасно виробляти пампушки з другої половини тіста.

Смаження. До великої ринки дати 2 ф. смальцю і чарку руму. Чи смалець досить гарячий, пробується кусником тіста: коли воно, вкинене, випливе сейчас на верх, можна смажити. Пампушки кидаємо по кілька штук нараз верхньою стороною, вважаючи, щоб мали місце рости. Ринку накриваємо покришкою. Коли пампушки з однієї сторони рум'яні, обернути їх дротом, а ринки вже не накривати. Щоб переконатись, чи пампушки готові, переколоти їх дротом: якщо він сухий, можна пампушки виймати. Укладати на полумиску один побіч одного й гарячі посипати цукром з ванілією.

С. Мійська „Нова Хата“



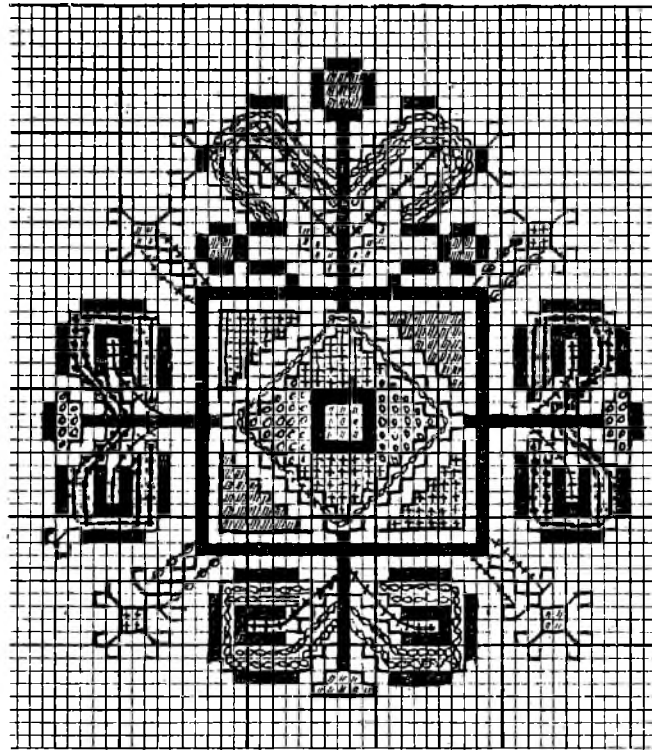
Українська вишивка



ВИШИВАНА ДОРІЖКА

Доріжка з білого полотна, прикрашена буковинською вишивкою і вузькими мережками.

Мотив вишивки приміщений у цілості тільки по середині доріжки. З чотирьох сторін її мотив вишитий до половини. Краї доріжки викінчені рубцем, що закріплений мережкою „прутиком“ Такою самою мережкою обведене поле доріжки по середині.



Буковинський взір

Великий мотив для доріжки, виконаний хрестиками, півхрестиками і ланцюжком. Краски: ×× темно-червона, ч. 816, // // зелена, ч. 905, оо оо жовта, ч. 742, ** синя, ч. 726, чорна ◆◆.

Всі обвідки виконані чорною краскою.

ЯВОРІВСЬКА ЛЯЛЬКА

виробу кооп. „Базар“
у Філадельфії

висока на 9 інчів коштує \$4.95.

На кошти пересилки додати \$1.00.

BAZAR
823 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.





Канапки-моримухи

Потрібно:

- 1 довгий білий хліб
- 5-6 американських булочок із темним верхом
- трохи помідорових повид
- сметанковий сир, розтертий із сардинками
- 3 твердо зварені яйця
- грубий кусень твердого сира
- трохи рожевої ікри

Приготувати намазки до канапок, як звичайно. Посікти окремо жовтки і білки. Хліб покроїти на квадратні кусники, 2 інчі завдовжки. Помастити їх мішаниною сметанкового сира і накрити платком шинки. Тешер приступити до формування грибоків. Зі сира викроїти стовпчики, високі на 2 інчі, внизу грубіші, вгору тонші. З булочок зняти брунатний верх, видобути з нього мякуш, а ямку вимастити мішаниною сметанкового сира. Зверху помастити шапочку помідоровим повидом і посипати січеними білками. Так приготовану шапочку моримуха настромити на корінь із сира і готовий грибок поставити на середині канапки. Саму канапку (підставу) можна прибрати меленими жовтками або ікрою.

При подаванні можна поставити канапку на кожне накриття, а поруч того чарку горілки. Якщо канапки обноситься, треба уложити їх на полумиску, що прибраний кучерявою петрушкою (ярмужом).

Галушки з сира

Потрібно:

- 1 ф. сира
- 1 ложка масла
- 1 ложка пшеничних крупок
- 3 яйця
- 2 ложки муки
- сіль

Втерти добре сир у мисці, щоб не було грудок. Коли вже втертий, додати жовтка, старанно вимішати. Потім всипати пересіяну муку і туго вбитий шум. Вимішати злегка, посолити трохи. Зараз же класти галушки на легко киплячий окріп і лишити їх під покришкою

3—5 хвилин. Вважати, щоб тоді вода не кипіла, бо галушки будуть тверді.

Досолити краще на тарілці, посилаючи галушки рум'яним маслом із будучкою. Від соли галушки тверднуть.

Волові крученики

Потрібно:

- 2 ф. волонини на печеню
- 1 квашений огірок
- ¼ ф. солонини (бекону)
- 2 ложки муштарди
- 2 ложки масла
- 1 ложка муки

Вижилувати м'ясо, витерти стиркою, замоченою в теплій воді, покроїти впоперек волокон у пластинки, грубі на ½ інча. Добре збити, посолити, помастити тонко муштардою, наложити огірок і солонину, покряїти у скибки. Звинутити тісно м'ясо, заткнути патичком, посолити, посипати мукою і зарум'янити на маслі. Додати трохи води і душити під покришкою 2 год., аж змякне. Коли б підлива була за рідка, припорошити мукою і заварити.

Небесний торт

Потрібно на корж:

- 1 кістка масла (½ ф.)
- 1 яйце
- муки, скільки забере

На 1. начинку:

- ½ ф. чеколяди
- ½ ф. масла
- ½ ф. цукру

На 2. начинку:

- ½ ф. мелених орхів
- ½ ф. цукру
- сметанки, скільки забере

На 3. начинку:

- ½ ф. мелених мигдалів
- ½ ф. цукру
- 2 білки
- 1 цитрина (сок)

На 4. начинку:

- ½ ф. мигдалів
- ½ ф. цукру
- ½ ф. масла
- трохи ванілії

Із масла, муки і яйця замісити тісто і спекти крихкий корж. Потім тадити різні начинки.

Перша начинка: Розтопити чеколяду аж змякне. Окремо втерти масло з цукром і на кінці додати чеколяду. Розвести по коржі, коли прохолодне.

Друга начинка: Орхіи вимішати з цукром і розвести сметанкою,

скільки забере. Покрити цим першу масу.

Третя начинка: Мигдали спарити, обібрати, змолоти і вимішати з цукром. Додати шум із двох білків і сок із цитрини. Покрити цим другу начинку.

Четверта начинка: Прирум'янити мигдали у лушпині і змолоти. Окремо втерти масло з цукром, додати трохи ванілії і вимішати з мигдалами. Накрити цим третю масу.

Подала Олена Назар

ДОМАШНІ ВИПАДКИ

Статистика показує, що більшість нещасливих випадків, що трапляються жінкам, постають при хатній роботі. Тому у школах уже привчають молодих дівчат до безпеки перед такими подіями. Департамент Хліборобства ЗДА випрацював певні правила, що їх повинна зберігати кожна дбайлива господиня. Наприклад — сходи й коридори не сміють бути заложені коробками чи старим лахміттям. Ручки ринку повинні бути звернені все до заду плити.

Недавно тому школа домашнього господарства при університеті Татгерс подала засоби безпеки проти електричних випадків. Наприклад, при вживанні електричного приладдя одна рука повинна бути вільна. Бо коли одною рукою ведемо пилосос, а другою зіймаємо лампу, тоді легко може постати електричний шок, коли десь є ушкоджений провід.

Про те, що вода є добрим провідником електрики, всі добре знають. Тому треба вистерігатись орудувати електричним приладдям коли в нас мокрі руки або ноги.



Другий зшиток куховарської книжки

ГОРОДИНА Й ОВОЧІ

Упорядкувала

Наталя Костецька

Ціна 60 ц.

з пересилкою 65 ц.

Замовляти у Централі США й усіх книгарнях



НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1957



На Щедрий Вечір

Уже з самого ранку Гриць вибігав на дорогу. Бо цього дня хлопці мали підготувати місце на Водосвяття. Йі обіцяли взяти його з собою.

А це для Гриця велика втіха! До ріки далеченько й мати не хоче його самого пустити. А там буде весело! Діти будуть хлопцям допомагати.

Коли показався гурт хлопців, Гриць уже був одягнений у кожушинку, на голові мав хутряну шапку, а на руках теплі рукавиці.

Хлопці протоптували у снігу дорогу, а він йшов слідом за ними. До нього пристали ще й інші діти, так що йшов їх чималий гурт.

Над рікою хлопці прочистили місце від снігу і стали вирізувати сокирами лід. Спершу зробили доволі велику ополонку в льоді, щоб можна було набрати води. Бо ж завтра мають її посвятити! Крізь ополонку видно було, як тече вода і Гриць поспробував її рукою. Ох, яка зимна!

Потім хлопці заходились коло хреста. Наперед вирубали з льоду підставу з трьох великих брил. Ставили найбільшу на спід, меншу зверху, а найменшу найвище, так що до хреста вели неначе сходи. Діти ще все поливали водою з черпаків, щоб воно примерзло. Окремо хлопці вирізували з льоду

хрест. О, який гарний вийшов! Його поставили на самому верху і знов треба було водою поливати від половини. Він робився грубший на споді і примерзав до підстави. Аж тепер зрозумів Грицько навіщо ті сходи! Нераз він поховзся на них та покотився вниз.

А тут уже наспіли дівчата з вінком. Гарний вінок із смеречини прикрасили сухоцвітом, чебриком, червоною калиною. Самі хотіли повісити його, але потім таки попрохали Грицька, щоб їм потримав. А на самому верхку хреста завісили вишитий рушник, що широко розправив на боки свої краї.

Вже смеркалось, коли Грицько повернувся з іншими дітьми та хлопцями з виправи. Щічки йому палили і він добре зголоднів. Але з радістю розказував мамі про все. Казали, що такого хреста, як цей, ще не було. Видно його далеко й широко.

— А я тримав вінка, мамусю, як дівчата його завішували. Аж руки зболіли.

— Гарно, синку, похвалила матуся. Тепер хрест і вінок стоять до весни. Аж сонечко пригріє і крига почне йти рікою. Тоді хрест розтає, а вінок попливе з водою.

Катря Колточок

ДВА І ТРЕТІЙ

Два горобчики зерняток
Купку десь знайшли колись:
По зернинці проковтнули,
А за решту завелись.

„Це мої!“ один гукає, —
„Перший я побачив їх!“
— Ні, мої! — цвірінька другий,
— Я сів перший коло них!“

„Ах, такий ти! Ось же, маєш!..“
— Ой-ой-ой! Так на й тобі!..
Наїжачились обидва
І зчинили справжній бій!..

Світу Божого не бачать,
Вихром куряву метуть...
Про зернята вже й забули —
Один одного скубнуть!..

Поки так невдахи бились,
Їх сусіда прискакав,
Поклював усі зернятка,
І спасибі не сказав!..

Схаменулись, озирнулись:
„Отака тобі ловись!“
Два горобчики гукнули:
„Та завіщо ми скублись?!“

О. Кобець

ГАЛЯ ВИШИВАЄ

За вікном летять сніжинки,
Вітер завиває,
А в кімнаті сорочинку
Галя вишиває.

Вишиває ще й співає,
Часом нитку поре,
На сорочці розцвітають
Квіточками взори.

Як колись надіне Галя
Вишиту сорочку,
Кожний скаже: — От, і краля,
Мов на образочку!“

Р. Завадович

НЕОБАЧНИЙ СЕРГІЙКО

Тільки випав перший сніг
Білим килимом заліг,
Як маленький наш Сергій
Вибіг з хати так, як стій:
Без кожушка і без шапки
Та давай ліпити хатки.

Хоч сніжок липкий і мокрий
І хатки виходять ловкі,
Лиш за пальці щось хапає
Та все крутить і щипає.
Мерзнуть бідні малі ніжки
Бо ж намокли черевички.

Наш Сергій на ручки — хух!
Та ногами туп, туп, туп,
А мороз став дошкуляти
І до хати заганяти.
А вночі малий Сергій
Стогне, плаче: Боже мій,

Всі хатки повиростали
Та Сергія обступали.
Ось розваляться і рушать,
Хлопця нашого задуть.
Так все марить бідолашний,
Наш Сергійко необачний.

Коло нього мама, й тато
Лікар й клопоту багато.
Ну, скажіть тепер мершій:
Мудрий був отой Сергій?

М. С.

Пригоди котика Демка

Маленькому, сірому котикові Демкові жилося добре. Його господиня Маринка дуже його любила. Кожного дня наливала йому мисочку теплою молоком, коли її мама приносила молоко від корови. Звичайно мама ставила дійницю з молоком на стіл та починала його цідити. Демко знав, що йому дадуть молока, але завжди, як тільки мама вносила дійницю, починав свою голосну пісню:

**Няв, няв, няв.
Їсти час настав.
Дайте коту, дайте.
Няв. Не забувайте.**

І дійсно, ніколи не забували котика ні Маринка, ні її мама. А коли Демко скінчив своє снідання, то страшно вимивав свою мордочку пухнастою лапкою та йшов у куточок коло плити. Там було тепло й тепло. Він вкладався на м'якеньку подушечку, що йому зробила Маринка та дрімав.

Все було дуже добре, поки не з'явився у кухні ще один мешканець, що дратував Демка. На Різдво дідусь подарував Маринці годинничок. Це була гарненька хатка, яку повісили на стіні над столом. В її нижньому поверсі був годинник, що постійно вистукував „тік-так“. А в горішній частині під дашком було віконечко, що відчинялось кожної години й на підвіконня вистрибувала пташка, яка голосно на всю хату кричала: „ку-ку“. Особливо це було неприємно в часі обіду, коли пташка кричала довго-довго. Демко злостився. Добре, що хоч молочка їй не дають, цій дурній пташці, але спокою нема і Маринка тепер менше його любить; все до пташки обзивається.

Дурне пташисько, нічого не вміє, тільки своє „ку-ку“! Почекай, почекай, нахабо, я тебе пристережу колись та з'їм, думав Демко.

Одного разу мама принесла дійницю з молоком до кухні і чогось знов вийшла надвір. В цей день Маринка лежала в ліжку хоренька у своїй кімнаті. Ніхто не налив Демкові молочка. Сумно сидів котик на плитці та поглядав на дійницю. Не важився зачепити її, бо його не раз за це били.

— Зовсім мене забули, думав Демко. — І це все погана пташка робить. Я їй покажу! Він тихенько вистрибнув на полицку перед віконцем годинника та став чекати, коли вигляне пташка й почне своє „ку-ку“. І дійсно раптом годинник спинив своє „тік-так“, віконце швидко відчинилось, але не



— Ой, що ж то сталося з тобою, Демку?

встиг ще Демко опам'ятатись та схопити пташку, як щось боляче вдарило його в носик і він полетів униз. І куди ви думали б? Просто в дійницю з молоком. З переляку він вистрибнув на стіл, а пташка в той час задристо й дзвінко співала своє „ку-ку“.

Демко почував себе нещасливим. Його розкішне, пухнасте хутро було мокре, очка заплили молочком, що стікало на підлогу. Що робити? На той час увійшла до кухні мама.

— Ой, що ж то сталося з тобою, Демку? Маринко, котик упав до дійниці! Як це він туди втрапив? Та коли мама глянула на годинник, зрозуміла, бо маленька гарна полицка перед пташиним віконцем була зломана.

— Ах, ти ж ледащого, то ти полюбав на зозульку? Ну, чекай же, ти від мене дистанеш! А молоко

все пропало, бідкалась мама. Але Маринка стала її прохати.

— Мамусю, не бий його, він же дурненький, не розумів, що то не справжня пташка! Мама послухала Маринки, налила теплої води в миску, обмила котика, загорнула в суху шматку і віднесла до Маринки на ліжко.

— Хай тут обсохне коло тебе дурне котеня, а то як вискочить мокре на мороз, то пропаде ще, сказала мама.

Маринка взяла котика під ковдру та ласкаво промовила:

— Грійся, грійся, дурненький, обсихай! А на другий раз не чіпай зозульки. Хай вона собі буде у своїй хатці...

І Демкові стало соромно. Він зрозумів, що Маринка його любить, як і раніш. Щасливо пригорнувся він до своєї маленької господині та замурав тихеньку пісеньку, ніби хотів сказати:

— Ніколи, ніколи не буду рухати зозульки. Я люблю тебе, маленька дівчинко! Тільки видужуй швидше, а то мені без тебе сумно, ні з ким гратися!

Ніна Наркевич

БІЛИЙ СІЖОК

**Падає, падає
Білий сніжок.
Стелиться, стелиться
Шлях на горбок.**

**Гей, витягайте
Там сани скоріш!
Гей же, збирайтесь
У гурт веселіш!**

**Падає, падає
Густо сніжок
Білі метелики
Вкрили горбок.**

**Гей, в перегони
Пускаймо згори!
Хто буде перший
З-поміж дітвори?**

**Падає, падає
Білий сніжок,
Вабить до себе
Малих діточок.**

М. Стратієнко



Річні збори Гол. Управи відбулись дня 26. і 27. січня у Філадельфії. Уряднички зложили звіт із діяльності за півтори року і передискутували найважливіші проблеми організації. Зокрема обговорено проекти Окружніх Зіздів. Нарада дала багато цінних думок і постанов. Із гарними намірами розіхались членки Гол. Управи до своїх місцевостей і зможуть незабаром поінформувати Відділи про працю Централі С.У.А.

*
**

На прохання Комісії ФОНДУ ПЯТСОТ Окружні Ради скликають Зізд голов Відділів у кожній окрузі. Треба обговорити почесний заклик Окр. Ради у Дітройті, що закликає — придбати в кожній окрузі 500 нових членок на місце тих, що згинули в Кінгірі. А також — застановитись яким способом може кожен Відділ включитись у акцію ФОНДУ ПЯТСОТ.

*
**

На заклик Комісії ФОНДУ ПЯТСОТ кожний Відділ С.У.А. влаштовує цього року величаве Свято Жінки-Героїні. Матеріал для цього свята (доповідь, вірші, інсценізація) вже розіслано Відділам. У більших центрах це свято переведуть Окружні Ради.

Працю ФОНДУ ПЯТСОТ у Відділах будуть переводити референтки суспільної опіки. Тому Комісія ФОНДУ ПЯТСОТ прохає управи Відділів — подати їй прізвища цих референток.

*
**

Побажано було б, щоб Відділи С.У.А. використали мясниці до влаштування якоїсь забави. Це згуртує членство та їх родини у дружнє товариство та принесе деякі прибутки. До того Відділ подбає про товариське життя у громаді, що є одним із його завдань.

*
**

Прохаємо надсилати звідомлення з річних зборів яко мога скоро, щоб вони не появились із опізненням. При цьому треба завжди перевірити, чи Відділ зложив цього року даток на пресовий фонд. Журнал присвячує багато місця справам організації й за те повинен знайти піддержку Відділів.

Нова Управа, що перебрала провід Відділу, повинна перевірити, чи Відділ не має незаплатених зобовязань у Централі. Залеглі оплати треба вирівняти негайно, щоб не починати громадського року з задовженням супроти власної організації.

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА:		
від 19. XII. 1956 до 21. I. 1957		
Річна вкладка і Організаційний фонд:		
Від. 20 Філадельфія	20.00	—
23 Дітройт	20.00	5.00
24 Елизабет	40.00	—
63 Дітройт	20.00	5.00
Фонд Централі С.У.А.:		
Від. 23 Дітройт	60.00	
24 Елизабет	31.00	
50 Бетлегем	10.00	
64 Нью Йорк	50.00	

Резервовий фонд:	
Від. 23 Дітройт	15.00
24 Елизабет	5.00
42 Філадельфія	10.00
На Дім С.У.А.:	
Від. 13 Честер (ліста)	24.00
„ 63 Дітройт	10.00
А. Хомяк, Дітройт (Коляда)	5.00
К. Пак, Філад., (Коляда)	5.00
П. Пецюх, Честер	2.00
Е. Дудяк, Чекестовн	1.00
М. Гайдучко, Філад.	1.00

Вкладка до СФУЖО:	
Від. 23 Дітройт	9.00
24 Елизабет	21.00
50 Бетлегем	1.50
Дітройт	6.00
64 Нью Йорк	7.50

Конвенційний фонд:	
Від. 23 Дітройт	5.00

Фонд „Мати й Дитина“:	
Від. 11 Трентон	20.00
28 Ньюарк	99.00
33 Клівленд	149.00
47 Рочестер	31.00
49 Боффало	25.00
59 Балтімор	50.00
63 Дітройт	11.00
„ 64 Нью Йорк	260.00
Д-р Л. Прончик, Філад.	2.54
А. Чопек, Милвил	2.00
Н. Білінська, Милтон	1.00

Пресовий фонд „Н. Ж.“:	
Від. Рочестер (від чл.)	14.00
22 Шикаго (зб.)	14.00
„ 22 Шикаго	5.00
46 Філадельфія (Кол.)	10.00
59 Балтимор	5.00
62 Сан Франциско	5.00
„ 64 Нью Йорк	25.00
К. Пак, Філад. (Кол.)	5.00
О. Фостик, Філад., (Кол.)	5.00
А. Чорній, Балтимор	3.00
І. Качанівська, Філад.	2.00
М. Садівник, Джерзі Сіті	2.00
М. Ганчерюк, Ньюарк	2.00
Л. і Я. Шпирка, Ньюарк	2.00
Т. Бучко, Лондон, Онт.	2.00
Є. Мельник, Гартфорд	2.00
М. Гоголь, Шикаго	2.00
О. Сірська, Торонто	1.25
М. Олексин, Клівленд	1.00
Е. Дудяк, Гекетставн	1.00
А. Снайчук, Боффало	1.00
Ю. Децик, Боффало	1.00
Н. Білінська, Милтон	1.00
О. Горбачевська, Йонгставн	1.00
Т. Горашенко, Філад.	1.00
К. Горбачевська, Монтреал	1.00
В. Горбач, Коговс	1.00
Н. Ходновська, Олеон	1.00

Фонд 500 — С.У.А.	
Ю. Добош, Ньюарк	5.00
М. Юркевич, Філад.	3.00
М. Ганчерюк, Ньюарк	3.00

На пам'ятник бл. п. Олени Кислевської:	
М. Ганчерюк, Ньюарк	2.00
Попередньо проголошено	684.00
Разом	686.00

З подякою
Антоніна Кульчицька, фін. секр.
Анна Сивуляк, касієр



ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Свят-Вечір Окружної Ради

Вже вдруге цього року Окр. Рада переводить Свят-Вечір на запрошення Інтернаціонального Інституту з усіма нашими традиційними звичаями. З великим зацікавленням американські гості підходять до цієї Різдвяної зустрічі.

Треба зауважити, що членки Окр. Ради, вибрані до комітету цього Свят-Вечора, доложили всіх старань у підготовці вечора. Так зовнішній вигляд залі, як і приготування традиційних 12 страв та ілюстрація наших звичаїв, були на правду бездоганні. На сцені пишався „лідух“, застелений вишиваною скатертю стіл із мискою куті, колачем та свічками. Стояла звізда, розмальована учнями Мистецької Студії. На сцені засіла президія Інтернаціонального Інституту, о. Саган та голова Централі США. П-ні Анна Сивуляк, голова Окр. Ради, відкрила вечір, як господиня його та подала коротко перегляд усіх наших Різдвяних звичаїв. Потім поклікала на „товстмастра“ п-ню Стефанію Вовчок. Отець Саган провів молитву, а п-ні Вовчок при подаванні страв пояснювала їх назви і значення англійською мовою. Помітне було зацікавлення стравами у чужинців, як також і смакував їх зміст, бо деякі прохали їх удруге.

Дуже миле враження зробив жіночий хор 10 Відділу, що під проводом п-ні Ірини Чумової проспівав низку колядок. Коляду „Бог Предвічний“ вислухали присутні стоячи. Після цього вступу членки хору засіли при столі й пізніше майже кожну страву переплітали колядками. Своїми вишиваними блюзками, що ілюстрували стилізацію української вишивки, хористки стали на правду окрасою вечора.

При підготовці вечері, як завжди, працювала велика частина членок Окр. Ради. Великий вклад праці дали окрім голови п-ні Сивуляк, пп. Зиновія Терлецька, Наталія

Лопатинська, Софія Стрижак, Ірина Петровська й інші членки 10 Відділу. П-ні Євгенія Задорожна була заступницею господині вечора. **К. Гардецька**

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Ювілейне свято 1 Відділу

Вполудне ювілейного дня відправлено Службу Богу за благо Союзянок, а ввечері в меншій залі Народного Дому відбулась гостина. Започатковано її українським гимном, який відіграла на фортепіані п-ні Л. Котлярчук. Опісля голова ювілейного комітету п-ні К. Пелешок відкрила свято, привітавши численних гостей і присутніх членок і попрохала пароха церкви св. Юра Всч. о. І. Лотоцького, провести молитву. По молитві передала провід свята п-ні М. Головей.

З річевого звіту голови Відділу присутні довідалися про початок українського жіночого товариства Жіноча Громада на терені міста Нью Йорку, якого метою було нести поміч краєві, а особливо українським інвалідам та іншим установам і організаціям. Основницею і душею Жіночої Громади була Марія Скубова. Після п'ятирічного існування, Жіноча Громада в 1925 році стала 1 Відділом США в Нью Йорку, який продовжує започатковану Жіночою Громадою працю. Зворушливою була хвилинка, коли п-ні К. Пелешок подала святковий громаді, що пп. П. Дерех, М. Чарнецькій і К. Дроздик призначено почесне членство 1 Відділу США, як особливо заслуженим, бо ще активним членкам Жіночої Громади. Згаданим паням вручила голова квіти, а святкова громада заспівала „Многая літа!“

Голова Централі п-ні О. Лотоцька передала привіт Гол. Управи і в своєму слові завважила, що Жіноча Громада була побудована на дуже тривких основах, коли на них могла постати і розростись така знатна жіноча організація, якою є США.

П-ні Бенцаль передала привіт від Окружної Ради в Нью Йорку

і в короткому слові підкреслила великий вклад праці п-ні К. Пелешок впродовж 10-літнього головування у 1 Відділі США. Фінансовим звітом п-ні Н. Мітрінга звернула увагу святковій громаді на великі суми пожертв (Жіночої Громади та 1 Відділу США впродовж 35-років існування), що їх переслано на добродійні цілі поневоленій Батьківщині. За звітами слідували привіти. Від Об'єднаного Комітету Організації м. Нью Йорку — мгр. Р. Гуглевич; від „Провидіння“ — мгр. М. Клезор; від Відділу УНС „Дністер“ — проф. М. Лисогір; від 3 Відділу США — п-ні М. Марусевич; від 4 Відділу США — п-ні А. Кізіма; від 8 Відділу США — п-ні А. Свенсон; від 28 Відділу США — п-ні О. Гординська; від Т-ва „Зоря“ — п-ні А. Ликтей; від наймолодшого 53 Відділу США — п-ні А. Різник. Письмовий привіт від 64 Відділу США прочитала „товстмастер“ п-ні М. Головей.

Звіти і привіти були переплітані мистецькими точками Р. Савицького, Р. Котлярчука і О. Мітрінги. Акомпанювала п-ні О. фон Ольцен і п-ні Л. Котлярчук.

Після привітів до слова зголосилася п. М. Чарнецька — членка основиці Жіночої Громади і розказала про перші основні збори Жіночої Громади, які проходили в твердій вірі в Бога, що він таки pomoже нашому жіноцтву створити сильну організацію.

Наприкінці п-ні Н. Мітрінга гарно продеклямувала вірш „До праці“. П-ні Головей подякувала присутнім за участь, а п-ні Л. Котлярчук відіграла на фортепіані гимн США.

Радісним явищем цього свята було те, що мистецьку програму Союзянки 1 Відділу США виконали своїми власними силами, та силами своїх дітей.

М. Стефанів

ШИКАГО, ІЛЛ.

„З ялинкою довкола світу“

Шикаго має від років гарну традицію: Музей Промислу і Науки влаштовує щороку імпрезу п. н. „З ялинкою довкола світу“. Около 20 різних національних груп у Шикаго приймають участь у тій імпрезі, де 20 різних ялинок, різ-

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1957

новидних стилем, прикрасами й освітленням, пишається в голі Музею, 20 різних Різдвяних програм можна оглядати на сцені музейної театральної зали.

Така імпреза відбулась цього року дня 4. грудня, а в ній вже п'ятий раз із черги українці приймали участь. Побіч чехів, хорватів, англійців, ірландців, литовців, німців, поляків і інших — українська національна група мала змогу пописатись прибранням української ялинки, особливою наших Різдвяних звичаїв, нашими святвечірніми стравами і красою українських колядок. Як минулого року, так і цього ініціатором і організатором української програми був 22 Відділ СУА.

Дня 4. грудня вже від полудня почали напливати до музейних приміщень численні відвідувачі. Учні американських шкіл, а в тому й українські батьки з дітьми. Тут в обширному голі Музею півколом уставлено ялинки, що цілою гамою кольорів та вінками-позлітками приманювали око глядача. Українській ялинці припало цього року одне з перших місць у вестібюлі. І сказати треба, що не посоромились наші членки своєї праці. Заздалегідь подбали про численні прикраси, виконані на зразок народного мистецтва і цим звернули на себе увагу відвідувачів, а також і пресових звітодавців.

Під ялинкою пишався український Різдвяний куток із „дідухом“, вишивками, керамікою і колачем, як також гарно виконаними ляльками, що представляли українських селян. Відвідувачі отримували вичерпні пояснення. Подавали їх англійською мовою членки Відділу, роздаючи при тому відповідну літературу.

Українська програма була опрацьована спільно з СУМА. Перед відкриттям завіси п-ні Р. Сидорик, голова Відділу, пояснила англійською мовою наші звичаї наш календар, наші колядки і подала короткий зміст акції, що відбудеться на сцені. Коли відкрилась завіса, показала декорация українського засніженого села у Різдвяну ніч, кисти проф. Зінченка. Спершу виступив гурт дітей, а згодом дівчат і хлопців із Різдвяною програмою. Мо-

лодь колядувала від хати до хати, перестерігаючи всіх традиційних форм включно до „міхонноші“, що збирав заплату. Сценка була жива, молодь бадьоро себе почувала і справді відчувалось подих Різдвяної ночі в українському селі на Бойківщині. Окремою сценкою, пеначе вирізком із старовинного вертепу, виведено Ірода, прихід трьох царів, смерть із косою та невідступним, вертепним чортиком.

У цілому сценічна програма була виведена дбайливо, а добрі національні строї і світла додавали їй ще більшого чару. Присутні наші й чужинці з великим признанням висловлювались про успіх українського дня.

Окремою несподіванкою була вечеря в музейній харчівні, де наші членки приготували святвечірні страви, як борщ із ушками, вареники, голубці й кутю. Столи були святоко заставлені, зі свічками. При численній публиці це створювало якийсь напівправду святочний настрій.

На тому скінчилась оця імпреза, що коштувала Відділові чимало праці й гроша. О. Децик

Товариська зустріч 22 Відділу з дочкою І. Франка

При кінці грудня м. р. шिकाгівська громада святкувала дуже врочисто соті роковини з дня народження Івана Франка. У звязку з тим приїхала з Канади п-ні Анна Ключко — одинока донька незабутнього Каменяря. 22 Відділ СУА — як найбільший жіночий гурт на терені Шикага — рішив використати цю небуденну нагоду для товариської зустрічі з нею. У гарно прибраній домівці зібралось велике число наших жінок, щоб при чайку та солодкій перекусці поготорити з дочкою славного письменника, який немало причинився до промошення шляху жінки у боротьбі за рівноправність. При вході на залу привітала достойну гостью голова 22. Відділу п-ні Р. Сидорик, а дві донечки наших дуже активних членок п-і А. Струць і п-ні О. Заброцької — в мальовничих народних строях вручили їй китицю квітів. Після загального познайомлення з по-

одинокими членками, на прохання всіх присутніх — п. Ключко прочитала нам два дуже цікаві нариси. У першій змальовані три жіночі постаті: Наталії Кобринської, Уляни Кравченко та Євгенії Бохенської, які були заприязнені з родиною Франка і відограли важливу роль в жіночій русі. У другому нарисі змалювала вона в чарівних красках наше українське село — навіязуючи при тим до відвідин своєї сім'ї в селі Нагуєвичай, Підгірках та Криворівні. Оба спогоди були подані в надзвичайно гарній формі, навіяні поезією рідної землі та любовю до свого народу. Слухалося з приємністю й мимоволі всі думками линули в давні часи та в рідні сторони. Під впливом тих спогодів та милою настрою вивязалась дружня гутірка — при чім деякі членки, як п-ні Уляна Терлецька, Ольга Децик, Оксана Добрянська, Дора Рак та інші подавали свої особисті спомини про Ів. Франка. Гарне вражіння викликав також сольовий виступ нашої членки з піснею „Як почувеш в ночі...“ і рецитації деяких ліричних поезій із творчости найбільшого поета Галицької Землі.

Під кінець п-ні Сидорик — яка гостила в себе п-ню Ключко цілий час її побуту — подякувала їй за доповідь, а пресова референтка зложила на руки дорогої гості подяку і поклін її геніяльному Батькові від усього зорганізованого жіноцтва за його заслуги в розвитку жіночого руху. Н. К.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні збори 23 Відділу

Дня 16. грудня зійшлися членки численно в Укр. Нар. Домі. Збори відкрила голова п-ні М. Черіба і подала порядок нарад. Рекорд. секретарка п-ні К. Палер відчитала протокол із попередніх річних зборів. Рівнож прочитано обіжник із Централі. На предсідницю зборів вибрано одногосно п-ню Євдокію Кахній, а на секретарку п-ню Анну Дембіцьку. П-ні Кахній подякувала за вибір і поклікала урядничок до звіту. Голова п-ні Черіба вичислила всі імпрези Відділу, як традиційний Різдвяний вечір, свято О. Басараб, День Пи-

санки, пікнік. Окрім того Відділ брав участь у святенім парохії, а також у Дні Матері в Інтернаціональнім Інституті, в пікніку УККА й Федерації, Окружному Зізді СУА і церковному Базарі. Відбуто 10 сходи. Річний дохід Відділу виносить 1,698.41 дол., а розхід 1,378.02 дол.

Слідували звіти містоголови п-ні А. Попович, рек. секретарки п-ні К. Палер, фін. секретарки п-ні К. Німчук, касієрки п-ні П. Боднар, культ.-освітньої референтки п-ні М. Ясінської. Про контролю звітували членки контр. комісії пп. М. Слупецька, М. Честух, про звязок і з Окр. Радою п-ні І. Козаченко, про Федерацію п-ні Є. Кахній, про УККА п-ні М. Черіба. Про свою працю розказали відвідувачки хворих пп. Новак і Гудзінська, писарки карток пп. Сеньків, Гудзінська і Козачок, про комітет підприємств звітували пп. Любінська, Честух і Новак. Після звітів присутні висказали управі свое довіря і нагородили її рясними оплесками за те, що працювала так сумлінно.

Приступлено до вибору нового уряду, до якого ввійшли: п-ні Марія Ясінська, голова, п-ні Анна Попович, містоголова, п-ні Ксеня Палер, рек. секретарка, п-ні Катерина Німчук, фін. секретарка, п-ні Євдокія Кахній, скарбничка, п-ні Анна Дембіцька, пресова референтка. До контр. комісії увійшли: пп. М. Слупецька і А. Дембіцька. Делегатка до Окр. Ради п-ні Ірина Козаченко, до УККА пп. М. Черіба і М. Честух, до Федерації пп. Бурик і Григорко. Писарками карток вибрано пп. Сеньків, Гудзінську і Козачок. Відвідувачками хворих стали пп. Новак і Гудзінська. До комітету підприємств вибрано пп. М. Кахній, Честух, Гудзінську, Новак, Кміцінську і Шафранську.

По виборі управи нововибраня голова п-ні Ясінська заохочувала членок до дальшої праці. Переведено дискусію у справі Різдвяного вечора. **Ксеня Палер**, рек. секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Різдвяна гостина

Як щороку, так і цього зійшлися членки дня 28. грудня в залі

Нар. Дому. Коли всі засіли за столи, що були святочно прибрані й накріті, вечір відкрила голова Відділу п. Марія Процак. Вона привітала присутніх і передала провід гостини п-ні Марії Полевчак, госп. референтці Відділу. П-ні Полевчак представила гостей цього вечора, а саме представницю Централі СУА п-ню Л. Бурачинську і радну міста Елизабет п-ню Мері Гілен, яка дуже прихильно ставиться до СУА.

Коли гості зїли смачну вечерю, секретарка Відділу п-ні Ірина Левицька покликала гостей до слова. Радна міста висказала свое признание українському жіноцтву в Елизабеті та впевнила присутніх про охоту до дальшої співпраці. З черги культ.-освітня референтка Відділу п-ні Леся Когут відчитала вірш Богдана Лепкого „Різдвяна ніч“, що його вислухали з великою увагою. Потім промовляв парох о. Боднар, що порівняв цю гостину до великих родинних зіздів у рідному краю. Закликав до збереження рідної традиції й на дальше. Потім покликано до слова редакторку „Н. Ж.“, яка зясувала найважніші події минулого року та у висліді їх започаткування **Фонду Пятсот**. Подала засоби праці цього Фонду, що їх уже намічено в Централі.

Слідувала важлива точка програми — обділювання подарунками. Під ялинкою зложено гору пакуночків, які поприносили членки одна для одной. А тепер зявився п. Богдан Говда в перебранні С-та Класа і став обділювати членок, приговорюючи відповідно до кожної. Весело стало у залі, особливо, коли кожна заглянула до пакунка і знайшла в ньому щось гарного для себе.

На кінці п. Процак, чоловік голови Відділу, висвітлив кольоровий фільм, накручений із прогульки Відділу вліті та з інших імпрез. Він невтомно спомагає свою дружину та ніколи не відмовляється допомогти, коли цього обставини вимагають.

По закінченні гостини голова подякувала присутнім за участь та закрила її. Тут слід згадати також тих, що трудилися коло приладження вечері й так справно подали її.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Свят-Вечір 42 Відділу

Дня 13. січня зійшлися членки у Домі СУА. Заля була прибрана звіздою, а в куті пишався справжній „дідух“, що його прислав до Централі 39 Відділ із Милвил, Н. Дж. Голова Відділу п-ні Марія Пашук відкрила гостину, вітаючи о. сотрудника Малащука, голову Централі та присутніх членок і передала провід гостини почесній голові Відділу п-ні Анні Бойко. Коли о. Малащук провів молитву, присутні засіли до гарно заставлених столів. Як уже спожили смачно приладжені страви, п-ні Бойко промовила, зясовуючи вартість української традиції, яка обєднує нас кожного Різдва в такий дружній гурт. Покликаний до слова о. Малащук побажав Відділові всього добра в новому році та порадив дальше традицію зберігати. З черги п-ні Гардецька розказала коротко про Різдвяні звичаї та запропонувала перевести вечір українського фолкльору, де членки могли б розказати про звичаї свого села. Голова Централі п-ні Олена Лотоцька побажала всього добра Відділові, якого вона являється членкою. Вказала на потребу тепла і серця в організації, бо це є тим цементом, що найкраще зєднує її до купи. Почесна голова Відділу пригадала, що треба помянути померлих членок Відділу і всі мовчанкою згадали їх, як також помолілись за хворих членок, що не могли прибути. Покликана до слова п-ні Ольга Фостик зложила побажання Відділові, також п-ні Катерина Пак, що мусіла скоріше відійти. Промовила також членка 41 Відділу п-ні Сіткевич, складаючи побажання. Щирі побажання зложили також пп. Євгенія Задорожна, Марія Насевич і Марія Демьяник. На кінці промовила секретарка Відділу п-ні Зиновія Левицька і пригадала заклик Окр. Ради у Дітроїті — приєднувати нових членок на місце тих, що загинули у Кінгірі. У милому настрою членки розійшлися до дому.

Присутня

Книжка „Визначні Жінки“ коштує 30¢ у Централі СУА.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1957

Річні збори 48 Відділу

Дня 23. грудня у Нар. Домі в Найставні зійшлися численно членки Відділу. Збори відкрила молитвою голова п-ні Марія Бабяк, а секретарка п-ні Вікторія Савчинська прочитала протокол. З черги вибрано президію зборів, а саме п-ню Емілію Слободян на голову, а п-ню Софію Куриляк на секретарку. Голова зборів покликala управу до звіту. П-ні М. Бабяк, голова, п-ні В. Савчинська, секретарка, п-ні Анна Волчек, касієрка, зложили звіти і подякували своїм співробітницям і членам за співпрацю. Потім звітувала контр. комісія, а саме пп. Ева Мандро і Софія Куриляк і ствердили, що знайшли книги в найкращому порядку. Слідував звіт доглядачок хворих пп. Варвари Сеґін і Софії Куриляк, що відвідували всіх хворих членок.

По звітах приступлено до вибору нової управи. Збори висказали управі своє признання й одностайно вибрали давній уряд. До нової управи увійшли: п-ні Марія Бабяк, голова, п-ні Софія Куриляк, містогорова, п-ні Вікторія Савчинська, секретарка, п-ні Варвара Сеґін, заступниця, п-ні Анна Волчек, касієрка, п-ні Анна Костик, заступниця. До контр. комісії увійшли пп. Ева Мандро, Ева Олійник і Емілія Слободян. До суспільної опіки вибрано пп. Варвару Сеґін і Василю Сербинюк, (доглядачки хворих) Антоніну Мицак і Олену Стахнів.

По виборах голова попрохала присутніх до гарно застелених столів з перекусом і кавою. Під час товариської тутірки п-ні М. Бабяк згадала про потреби „Нашого Життя“. Збірка дала 16.50 дол., які переслано на пресовий фонд.

В. Савчинська, секр.

САН ФРАНЦІСКО, КАЛ.

Звіт із праці 62 Відділу

Дня 26. лютого 1956 року відбулись загальні збори Відділу. Нас усього кілька членок і час від часу вирінає думка чи варто нам працювати в такому малому гурті. Але завжди перемагає постанова держатись разом, хоч нас так мало. І так ми знов закінчили наш громадський рік. Все ж таки виконали дещо за цей час.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1957



Членки 62 Відділу СУА у Сан Франціско, Кал.:

Сидять зліва: пп. М. Іванчук, О. Шишка, В. Кацуляк, С. Підгірна. — Стоять зліва: пп. С. Кісь, М. Блишак, О. Чато.

Branch 62 UNWL of A. in San Francisco, Cal.

У червні ми перевели Свято Матері й Батька. У серпні Відділ УКК при співпраці нашого Відділу влаштував обід у честь представників УККА проф. Добрянського, др. Галичина і адв. М. Пізнака. Дохід із цього обіду вислано на Нац. Фонд. У жовтні Відділ допоміг Греко-Катол. Комітетові в улаштуванні обіду в річницю оснування парохії. На сходинах Відділу у серпні коротко згадано про великого нашого поета й письменника Івана Франка.

Касовий звіт за 1956 р. виказує 101 дол. приходів, а 89 дол. розходів. Із своїх скромних фондів Відділ зложив пожертви на Дім СУА 5 дол., на Фонд „Мати й Дитина“ 10 дол., на пам'ятник Олени Кисілевської 5 дол., на Пресовий фонд „Н. Ж.“ 5 дол., на санаторію в Гавтінгу 25 дол., на ЗУАДК 6 доларів. **Варвара Кацуляк, секр.**

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Загальні Збори 64 Відділу

Дня 29. грудня зійшлись численно членки у власній домівці. Збори відкрила голова Відділу п-ні Іван-

на Рожанковська, ствердила їх правосильність і прохала вибрати президію. До провдору зборів вибрано п-ню Полю Книшеву на голову, а п-ню Марію Ржепецьку на секретарку. Рівночасно вибрано номінаційну комісію, щоб підготувала листу нової управи та предлoжила її зборам. До неї увійшли пп. Соневицька, Раковська і Зарицька.

По відчитанні протоколу з попередніх заг. зборів слідували звіти управи. Секретарка п-ні Галина Гошовська подала, що Відділ начислює 72 членки. Відбулось 9 членських сходин, окрім того у права відбула 6 засідань. Фінансова секретарка п-ні Марія Конашевич подала дані про господарку Відділу. Приходів було 2747 дол. а розходів 2608 дол. Прихід походить головно з імпрез, а в розходах тепер фігурує поважною позицією домівка Відділу. Слідував звіт референтки суспільної опіки п-ні Мирослави Возкодав. Це є поважна ділянка праці Відділу, бо обіймає патронат над навчальною станицею у Мюнхені-Людвігсфельді, допомогу для садка у Розентаймі,

та кілька стипендій для талановитих учнів у Німеччині й Австрії. Відділ упорядкував збіркову систему по своєму: кожна членка дістала збіркову листу й повинна була знайти 4-ох жертводавців, що погодились би дати по 25 ц. місячно. Таким чином кожна членка повинна би причинюватись 1 дол. місячно до цієї акції. Нажаль не всі членки вивязувались із цього і Відділ мусів це покрити з загальної каси.

Із звіту голови одержали присутні загальну картину діяльності. Відділ відбув за минулий рік дві забави, чотири покази, один курс танків для молоді, один базар і взяв активну участь у Міжнародній Жіночій Виставці. Окрім того в вересні придбав домівку в Нар. Домі, що являється певним здобутком, бо брак власного приміщення у Нью Йорку членки дуже відчували. На закінчення звіту голова піднесла певні недоліки з праці. У Відділі діє тільки обмежене число членок, що відвідують сходини й імпрези Відділу, а дальші є мало активні, а то й зовсім нечинні. Це відбивається на діяльності, а також знеохочує й тих, що вкладають свою енергію та виказують сьогодні такий вислід праці. Коли б членки вважали за відповідне перебрати на себе й виконати хоч малий обов'язок, звіт виглядав би інакше.

На кінці голова контр. комісії п-ні Марія Карпевич зложила звіт із переведеної контролю і поставила внесок на удрілення абсолютній.

Заки відкрито дискусію, голова зборів покликала до слова представниць Централі СУА, а саме п-ню Л. Бурачинську, редакторку „Н. Ж.“ і п-ню Іванну Бенцаль, голову Окр. Ради. Перша зясувала присутнім акцію **Фонду Пятсот**, що вже розгорнулася у деяких Відділах. Друга привітала збори від Окр. Ради у Нью Йорку та потішила, що труднощі переживає кожен Відділ і їх з часом переборює. Треба сподіватись, що те саме буде і з 64 Відділом СУА.

Іменем номінаційної комісії п-ні Зарицька прочитала листу кандидаток, які з деякими змінами увійшли до управи. Членками її є: п-ні Христина Воевідка, голова, п-ні Христина Навроцька, містоголова, п-ні Марія Ржепечька, рек.

секретарка, п-ні Марія Конашевич, фін. секретарка, п-ні Надія Пастушенко, касієрка, п-ні Стефанія Салдан, імпрезона реф., п-ні Поля Книш, реф. сусп. опіки, п-ні Ольга Соневицька, реф. пресова, п-ні Марія Турко, реф. культ. освітня. До контр. комісії увійшли: пп. Галина Гошовська, Іванна Рожанковська і Оксана Ракова. Делегатками до Окр. Ради пп. Марія Карпевич, Мирослава Вишивана і Ніна Пясецька, а до Обеднаного Комітету м. Нью Йорку п-ні Ольга Соневицька.

Нововибрана голова п-ні Христина Воевідка подякувала за довіру і відкрила збори. При перекусці членки гуторили ще довго та обговорювали пляни праці.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Вечір Колядок і Щедрівок

66 Відділ СУА подумав про мистецьке оформлення наших Різдвяних звичаїв. Для тієї цілі вибрав форму вечора колядок і щедрівок, переплітаючи його сценками і вмілими поясненнями. Програму, яку виведено одного вечора перед нашою публікою — пізніш повторено в американському клубі, отже використано подвійно.

Дня 9 грудня відбувся український вечір. Голова Відділу п-ні Олена Гіна привітала присутніх, а потім культ.-освітня референтка п-ні Марія Бурбела-Гіжа виголосила дуже змістовну промову. В поетичний спосіб вона змалювала Різдво в галицькому селі, як його переживали цілими століттями наші люди. Подивляти треба, як ця уродженка Америки відчула його чар та зрозуміла традицію, яку вщепила їй мати на все життя.

Програма розгорталась послідовно. Три янголятка, малі дівчатка, возвістили співом Різдво Христове. Це були — М. Кузик, А. Гіжа і С. Краховецька. Слідував виступ жіночого хору СУА, що відспівали десять найкращих українських колядок, переплітаних „віншуваннями“. Віншували стародавнім звичаєм С. Антоняк і О. Горечко. Диригував п. дир. Сорочка, а на фортепіані п-ні О. Томоруг.

Оригінальною точкою було

тріо „Не плач, Рахиле.“ Його виведено в формі невеликої сценки. На сцені, оточена ангелами, клячала закамяніла з болю Рахиле (п-ні Краховецька), а з віддалі лунав спів пп. Романа Гижого і Осипа Бурбела „Не плач Рахиле“ При фортепіані супроводила п-ні М. Гіжа, якої ніжне сопрано долучилось до обох чоловічих голосів.

Потім виведено сценку „Свят-Вечір у вдовиці“. П-ні Леся Кизик по-мистецьки рецитувала прозою текст, що змальовував почування матері, якої син згинув у визвольній боротьбі. Цілу дію переживала і віддала мімікою п-ні Ірина Телюк. У слідуочій точці виведено вертеп із народженим Ісусиком. Довкруги стояв хор СУА зі свічками в руках, що пісню „Тиха ніч“ звеличав Різдво Христове.

Потім пп. Ю. Бурбела і О. Щигол відчитали 2. главу Чтения св. Луки. На закінчення хор разом із присутніми відспівав коляду „Бог Предвічний“

Присутні були глибоко зворушені чудовим співом хору, вміло введеними сценками та словами Євангелія. Широ дякували управі 66 Відділу, а головно культ.-освітній референтні п-ні Марії Гіжій, яка доложила всіх старань, щоб кожен виступ Відділу був оригінальний та мав високий мистецький рівень.

Вже слідуочого дня 66 Відділ виступив зі своєю програмою в клубі „Дочки Революції“ на їх передсвяточних ширших сходищах. Програму відкрила п-ні Марія Гіжа. Розгорнула велику мапу України, до якої дала обширне пояснення, як географічне так і історичне. Згадала про високу культуру українського народу та вказала на окремішність українського народу від російського, яку теперішній окупант старається затирати. Для ілюстрації нашої народної культури висвітлено фільм, що його Відділ накрутив з показу народної ноші та виведено кілька оригінальних строїв і вишиваних суконь. На кінці доповідниці розказала також про звичай Святого Вечора на Україні. Потім хор 66 Відділу повторив (Докінчення на обгортці)

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1957

Її Нью Йорк

Дім, на чотири кімнати з кухнею, притикав до хідника вулиці і дівчата — перевірили добре, чи нема близько мами, або тата, розплескували носи на шибах вікон, щоб побачити, чи не надходить з суду яка їх „симпатія“ Помітивши, ховалися за прозорими завісами та квітами, стежили за молодим чоловіком, що минав дім і сміючись доповідали щось немилосерне, коли „симпатія“ — якийсь кандидат на суддю, чи адвоката — косив оком у бік вікна. На кінці короткої вулиці був великий, кількаповерховий будинок суду і вранці спішили туди адвокати, судді, урядовці, а до пізнього попудня проходили розсварені люди, що шукали справедливості. По другій стороні вулиці, майже напроти їх дому, втиснений у паркан щільно притикаючих до себе дощок, приютився малий кіоск з газетами, тютюном, поштовими марками та солодошами. Це було єдине місце, куди Христі можна було побігти самій під умовою, що Ганя — дівчина до послуг — стоятиме на фіртці та „пастиме“ її очима. Сусіди назвали підстаркувату власничку трафіки „Свята“, бо всі ці судді та адвокати, що купували у неї тютюн і газети, підіймали капелюхи над головою, минаючи кіоск, ніби проходили повз капличку.

Вдома у них було „скупо“, бо батько завжди зайнятий музикою і своїм фортепіаном не мав хисту збивати грошей та й ніколи не придбав їх вдосталь. У тисяча дев'ятсот вісімнадцятому році, цілком ще молодий, зійшов Україну з крісом у руці, але ні бої, ні рани не потрапили скувати на сталь серце романтика. Ввесь зрив, вся збройна дія народу, виявилась у нього в музиці настроєвій і мрійливій, що її залюбки підхопили стрільці. У ній не було сили пориву до дії, не було боевих тонів, що провадили б у бій, вона не ломала перешкод, тільки насувала усмішку задуми, часом усміх, часом сльозу. Для нього ця музика стала змістом життя. Гармонізував її на різні варіанти і хотів видати друком. За кожною нотою був спомин чогось пережитого, взнеслого і святого, сумного, або веселого і коли повертався до цього у думках, щось солодко і мрійно завмирало в грудях.

Звісно, що з таким чоловіком-мрійником, мамі не залишалось нічого іншого, тільки взяти у свої руки всі турботи та обов'язки про сім'ю та дім. Гроші, що їх батько отримував місячно, не покривали всіх їх потреб, а за власний дім у якому мешкали, приходилось платити не малі податки. Коли батько клопотався про посаду, одна мала рубрика в квестіонарі, що означувала віроісповідання — зачиняла перед ним двері державних, добре платних шкіл, чи установ. Ніхто не питав про національність, але греко-католиком міг бути тільки українець. Польський уряд не мав таких посад для українців. Тому в одній кімнаті поселилися ці три учениці. Вони відразу перемінили дім у щось посереднє між рестораном і готелевою кімнатою.

Робили кінцеві іспити в гімназії і куняли над книжками цілими ночами, відбираючи мамі сон, бо це насувало їй на думку завеликий рахунок за світло. Але коли здали матуру, сама запропонувала їм влаштувати танцювальну вечірку. Паркети усіх чотирьох кімнат, складені у взір з ясного та темного дерева, завжди виблискували немов спокійне плесо озерця, бо що суботи Ганя совісно витанцювувала на щітках, надаючи їй блиску. Скакати по ній, чи пустувати, Христі не було дозволено. Мама не любила недбало киненого одягу, забутої на фортепіані книжки, зім'ятої декоративної подушки, чи порисованої підшвами, або зап'ятками підлоги. Те, що сама влаштувала цю вечірку, не було лиш прихильністю до абсолювенток гімназії, це був зародок байдульності до тієї блискучої підлоги, тих зо смаком мальованих стін. Під осінь дім переходив у інші руки, а вони переносилися до Львова. Мама, не без вищости, казала знайомим паням:

— У Львові більше нагоди для талановитої людини. Все таки це наша вужча столиця. Станиславів і Тернопіль це таки провінція, що там говорити! Який талант може розвинути на провінції?! Мій чоловік буде спершу працювати в Ревізійному Союзі, але вже він там виб'ється. А Христинчик, наш солowejко напевне буде співачкою, як підросте. Дитини з таким, як вона голосом, я ще не бачила! Я не тому кажу, що це моя дитина, але тому що це правда! Йї теж Львів більше дасть!

На вечірку з'явилося кілька абсолювенток гімназії і студентів університету, мама і тато мінялися граючи до танцю на фортепіані, а Христя сиділа поруч мами і невтомно водила очима за парами довкола вітальні. Панночки були віддалені від хлопців на приписану кількість сантиметрів, трималися випростувано немов дошки, а спущені виї ховали задоволення і почуття. Ніхто не міг заперечувати цього, що Ева була в осередку уваги. Але не тому, що вона була найкраща. Красунею була Марійка, найстарша доня сільського вчителя з-під містечка Солотвина. Але там було багато дітей і за нею не давали в посагу навіть особистої близьки. Хлопці просили її до танцю тільки з уваги до пані дому, боячись наближення до бідної дівчини. Гена завжди мала на лиці один, або два прищі, але була дотепна і її любили. За нею давали батьки дім у Богородчанах і це не проходило без уваги. Але вона мріяла про науку, про лікарський кабінет, про хворих, яким би могла допомогати. Ева вирізнялася з-поміж них усіх і одягом, і виглядом, хоч ніби й перебрала вже всі манери і звички місцевих дівчат. „Долярова панна“ — називали її в класі і ця назва підносила її у власних очах, робила оригінальною. Доляр був обговою монетою в З'єдинених Державах Америки і на нього важко заробляли її батьки, але на європейському континенті його вартість побільшувалася в п'ятеро і здавалося б ніби за Евою рахуються мільйони. Вона

поверталася вже до того незнаного і далекого для її співучениць, світу, що був для неї домом, пробувши в родинному місті своїх батьків три роки. Надбання у школі Нового Світу доповнилося культурним доробком Старого Краю і зробило Еву іншою від других дівчат. Відмінною від її американських одноліток, іншою від українських дівчат.

Батько Христі добродушно договорював: Хіба вона їде додому? Вона тут „вдома“! Вона належить до України! Еву це ні бентежило, ні дратувало. Любила жарти, сміх, веселість. Вона „вдома“ в Америці і в Україні! Там вона вродилася, тут вчилася рідної мови батьків! — відповідала. — Така ж повноправна громадянка на обидвох півкулях! І взагалі, було б добре, якщо б для всіх людей на світі було одне громадянство і людина могла жити там, де їй подобається!

— Всі люди на світі в загальному однакові — казала ще — але кожен клаптик землі створив собі окремі звичаї та обичаї і це робить їх щасливими. До речі: кожному здається, що це тільки він створив щось справді гарне і вартісне!

Молодь, уся сповнена любови до рідного краю, накладала на неї обов'язки місіонерки. Америка була далеко, ген-ген на другій півкулі. Знали про неї тільки те, що люди там багатіють і що у тисяча сімсот сімдесят шостому році виборола свою незалежність. Цього було досить. Такий край піде назустріч їх бажанню волі. Про труднощі і турботи цієї молоді держави не думали. Ева мала бути тим сівачем, що посіє правду про Україну, про ту для них святу і велику країну, якої не знав і не розумів світ. Прирекла виконати все, про що її просили. Обіцяла навіть більше, бо за ці три роки перебування на українській землі, трагедія народу встигла знайти відгомін у її душі.

Обіцянки і прирікання сипались навіть тоді, коли з вікна лув'ману, що їхав у напрямі Львова, виглядала її ясна голівка.

Ніби розвіялись нездійснені надії, немов відійшов хтось, що ніколи не мав повернутись, так стало сумно і тужно після виїзду дівчат. Спокійний настрій літнього відпочинку розворушила Евина світлина. У білій сукні і шлюбному серпанку, з наруччям квітів, розміряно і щасливо всміхалася до них з паперової відбитки. Поруч неї не було молодого і це робило враження, немов вона вибралась на якусь маскараду. Але підпис на долині світлини, закінчений окликами і підкреслений два рази, не залишив сумніву, що в її житті наступила зміна.

„Пані Ева Штогрин з Нью Йорку!!!“ написала вона власноручно.

II.

— Це пані Ева Штогрин — відповідає вона тільки на питання пана Бордо, затримуючи для себе все, що блискавкою відтворила пам'ять. Простягає йому посвідчення з бібліотеки, що його нарешті знайшла у переділці торбинки. — Бажаєте ще це? — питає адвоката, вкладаючи якомога найбільше спокою в свій зір.

— Дякую, це вистачить — каже він, прохвизуючись поглядом по малій карточці. — Я врешті

і так не мав ніякого сумніву. Так, це пані Ева Штогрин — ніби стверджує ще раз повен надуми. — Ми з нею належали до одного клубу. Світлини всіх членів у мене, бо працюю над пам'ятною книгою. Ба-чите, як добре, що так склалося?! Якось, знаєте, важко погодитися з фактом. Ева така завжди була життєрадісна. Ви, очевидно, теж можете це при-знати. Якщо я не помиляюся, то ви у них зупинилися після свого приїзду сюди?

— Я?.. — перепитує Христя, ніби їй тут щось неясне. Переводить погляд на вікно, що за його плечима. Проквітне ще одну гірку пілюлю. Він не тільки оборонець, він Евин близький знайомий! Не може розрізнити, чи це стукотить десь годинник, чи це так голосно б'ється кров у її живчиках. Руки стискають торбинку, але обличчя ні на хвилинку не за-трачує свого самопевного вигляду. — Я.

У просміку, що створюється між масивними бльоками хмародерів, видно як втікають від евені Медісон рівні закінчення будинків, у яких тут і там вистрілює гострий верх. Видається, ніби якийсь велетень пройшовся над містом і жартуючи стяв їх спадисті дахи. Цю лінію будинків Нью Йорку Хри-стя знала швидше, ніж побачила береги Америки. Це Нінка не шкодувала грошей і прислала Христі до Мюнхену картки з видами міста, ніби бажала тим заохотити її зупинитися саме в Нью Йорку. Христя студіювала їх, приглядалася немов рисункові за-гадці, розв'язка якої визначувала її майбутнє. Лінія зарису дахів піднімалася й опадала, ніби крива хво-рого з нерівною температурою. Було це немов нако-пичення довгих і коротких олівців, загострених і тупих куснів крейди, скриньочок покладених дном на бік, а вужчим кінцем до гори. Стрімко і сміливо ви-стрілювали в небесний простір величаві храми і бу-динки, залишивши далеко у долині корони дерев. У тому був і розмах, і сила, тож хоч ставало трі-шечки моторошно, але й принадно.

І вже тоді вона вирішила: Якщо їхати за океан, так тільки до Нью Йорку! Честер напевно якась не-цікава провінція!

Знала, що потребує шуму і блиску великого мі-ста, що хоче бути співачкою, що підсвідомо чекає на якогось „нього“. Але в те особисте впліталось ще щось більше, якась туга за чимсь їй самим невідомим. Нінка, це золото вкинене в болото, вона про те знала. В той час, коли Христині однолітки сторонили від неї, вважаючи її за нудну і нецікаву, старша за неї Нінка мала для неї багато зрозуміння. Ні мама, ні тато не похвалювали цієї дружби, але Христі з Нінкою було добре. Мама перестерігала: „Вона старша за тебе, у неї дитина, чоловік її кинув, це не товариство для молоденької дівчини. Взагалі, як ти могла так зжитися з нею, коли вона вродилася і росла у Празі?!“ Христя обстоювала свій погляд. Не кине Нінки. Вони розуміються. Її батьки згинувши від бомб, вона навіть не має до кого сказати щирого слова. А втім Нінка і так швидко виїздить до Аме-рики, то чого тим хвилюватися? Вони поїдуть до Честеру, Нінка до Нью Йорку — казала мамі. —
(Продовження буде)

Вісті Фонду „Мати й Дитина“

У ряді навчальних станиць розглянемо тепер **Авгсбург**. Цю станицю зорганізувала делегатура ОУЖ ще в 1947 р. В 1952 р. реорганізовано її заходами голови делегатури п-ні Єлисавети Жук.

АВГСБУРГ

Садок. На початку шкільного року вписалось до садку 4 дітей, а закінчило його троє. Діти збирались раз у тижні в середу від 9-ої до 12-ої. Плян зайнять обійман гуртове навчання молитов, опрацювання образків, ритмічні вправи, вивчення віршів і пісень, малювання.

Доживу для дітей садка і школи видавано раз у тиждень. Діти діставали хліб із вуджениною або сиром, какао, молоко, пиріжки, овочі.

Школа. На початку шкільного року вписалось 10 дітей, закінчило 9. Навчання відбувалось у середу й суботу для 1. і 2. групи, а в суботу для 3. і 4. групи. Разом на тиждень було 10 годин навчання. У суботу відбувалась окремо година релігії для всіх дітей, з поділом на греко-католиків і православних.

Плян навчання був докладно розроблений. Перша група визчала читання й писання після читанки Матвійчука. Друга — переробляла читанку „Барвінок“, деякі оповідання з історії й загальні відомості про географію України. Третя — проходила читанку Є. Ю. Пеленського, граматичні вправи, княжу добу та дещо з географії, четверта — читанку Є. Ю. Пеленського, „Лани“ й коротку історію України Крипякевича. Як лектуру прочитали „Олесю“ Грінченка, „Син України“ й українські нарказки та познайомились із деякими творами Т. Шевченка й Івана Франка. Окрім того влаштовано прогульки з дітьми. Двічі були в зоологічному саду й двічі в кіні на відповідних фільмах.

Навчання у садку й школі провадила вчителька п-ні Н. Шраменко, Релігії вчив о. М. Кушкевич. Наглядом і доживою займалась управа делегатури — пп. Єлисавета Жук, голова, і Н. Квашинська, секретарка.

Приміщення для школи давала вчителька, дозволяючи користуватись їй кімнатою. З огляду на скромні фонди делегатури треба було цим вдоволитись.

Навчальна станиця влаштувала низку дитячих імпрез, що дуже подобались українській громаді в Августургу. Це було Листопадове свято, вечір св. Миколая, ялинка, Шевченківське свято, свячене й Свято Матері.

МІННЕАПОЛІС

16 Відділ США вже кілька літ опікується навчальною станицею в Августургу, посилаючи їй 10 дол. місячно. Із делегатурою Відділ є в постійному контакті. П-ні Жук посилає часті звідомлення про працю навчальної станиці.

Для роздобуття фондів Відділ раз або двічі на рік влаштовує імпреду. Решту збирає дрібними вкладками. Суспільну опіку Відділу провадить референтка п-ні М. Мандибур, але в праці допомагає голова п-ні Катря Гуцал.

ДО ЧЛЕНОК США, ПЕРЕДПЛАТНИЦЬ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Повідомляємо, що внаслідок збільшення коштів журналу Екзе-

кутива була примушена піднести передплату для членок до висоти 3 дол. Ухвала діє для 1957 р., отже від 1. січня 1957 уже кожна членка повинна влатити 3 дол. як передплату „Нашого Життя“.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

(Докінчення зі стор. 30)

свій репертуар колядок, що приніс такий успіх у попередній програмі. Американські діячки були зацікавлені всіми даними та захоплені колядами.

При цій нагоді треба подати, що хор 66 Відділу працює успішно вже довгий час. У листопаді взяв участь у програмі свята І. Франка, де зібрав рясні оплески та велике признання. На цьому вечорі виступила також культ.-освітня референтка Відділу п-ні Марія Гижа із піснею І. Франка „На ріці вавилонській“, до якої сама уложила музику. Композицію присвятила своїй матері.

Незабаром хор США виступить із концертом колядок в Ансонії, Конн. Окрім того співає щонеділі в церкві та пригтовляється до дальших виступів на різні імпреди.

О. Т.

НОВИНА!

Н-ОВИНА!

ВЗОРИ

УКРАЇНСЬКИХ ВИШИВОК У КОЛЬОРАХ

Видано заходами Союзу Українок Канади



Щойно вийшов з друку новий збірник взорів народніх вишивок у кольорах. Взори вибрані з багатой колекції Музею Союзу Українок Канади. Альбом містить 12 великих карток і кожна картка має кілька різних взірців. Крім того альбом містить взори в трьох відмінностях: 1. хрестикове вишивання,

2. гладь, 3. низинка. Є також два релігійні взори: 1. Божа Мати, 2. Ісус Христос. До кожного взору є пояснення його походження.

Ціна альбому \$1.50.

Замовлення разом із грішми висилайте на адресу:

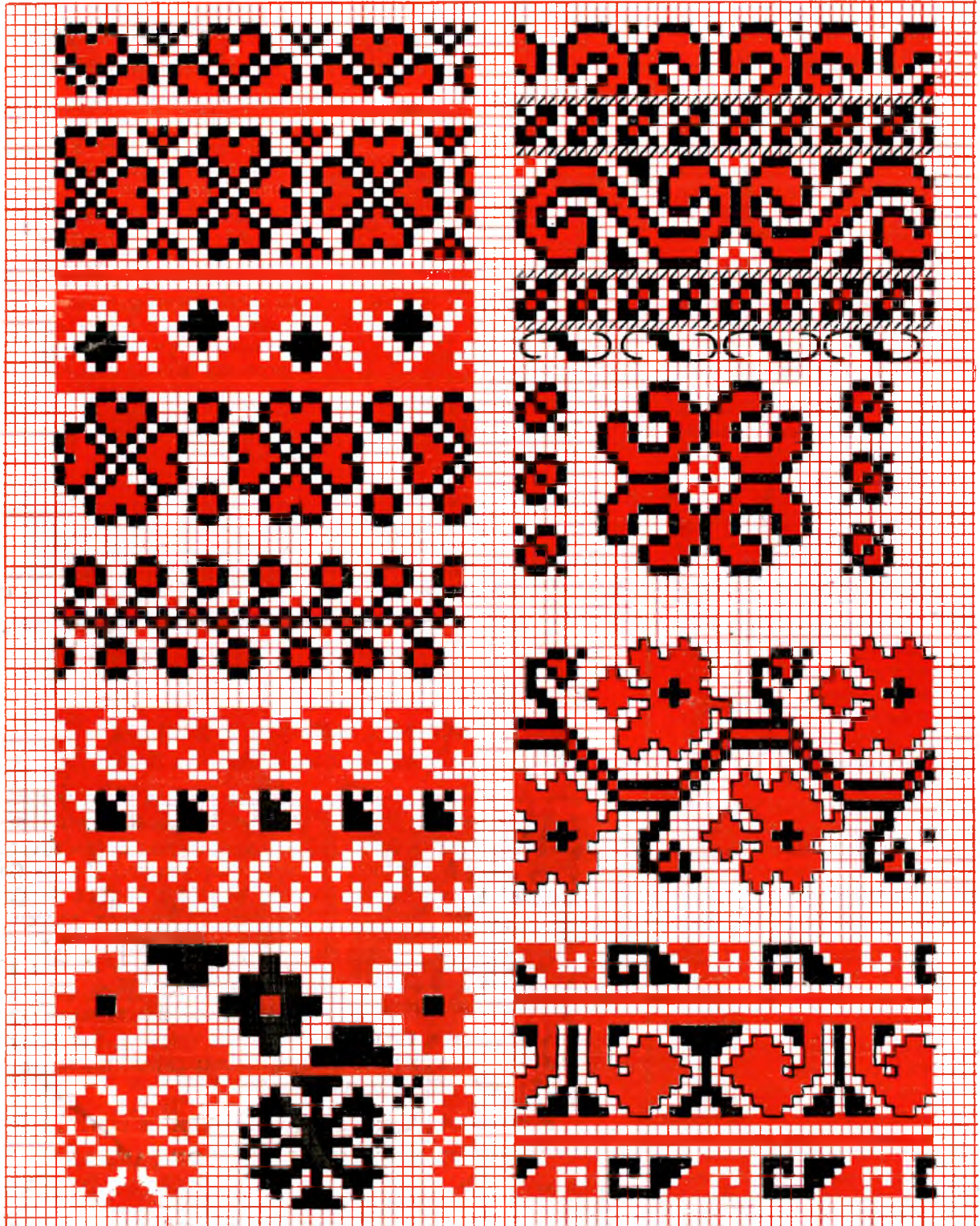
UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

11024 — 82 Ave.

Edmonton, Alta.

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Ст. 1 — UKRAINIAN DESIGNS



Взори з жіночих сорочок на Полтавщині